Lei 2,50

NICOLAE CEAUȘESCU

Propuneri de măsuri pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice, de educare marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii

— 6 iulie 1971 —

EXPUNERE

la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative

— 9 iulie 1971 —

Editura politică

Proletari din toate țările, uniți-vă!

NICOLAE CEAUȘESCU

Propuneri de măsuri pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice, de educare marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii

— 6 iulie 1971 —

EXPUNERE la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative

— 9 iulie 1971 —

EDITURA POLITICĂ, BUCUREȘTI — 1971

Propuneri de măsuri pentru îmbunătățirea activității politico-ideologice, de educare marxist-leninistă a membrilor de partid, a tuturor oamenilor muncii

Ca rezultat al profundelor transformări petrecute în anii de după eliberare, al victoriei orînduirii socialiste, al uriașei activități politico-educative desfășurate de partid, în țara noastră s-au obținut rezultate deosebit de importante în lărgirea orizontului cultural, în ridicarea nivelului politic și ideologic, în formarea conștiinței socialiste a celor ce muncesc. Aceasta se exprimă în faptul că întregul nostru popor, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, înfăptuiesc neabătut politica internă și externă a partidului, pe care o consideră drept propria lor politică, văzînd în ea garanția bunăstării și fericirii lor. Țelul suprem al politicii partidului nostru a fost și este creșterea bunăstării materiale și spirituale a maselor, asigurarea condițiilor pentru afirmarea plenară a personalității, făurirea omului nou, profund devotat socialismului și comunismului. Activitatea politico-educativă constituie o parte componentă inseparabilă a operei de edificare a noii orînduiri sociale, o preocupare de seamă a partidului și statului nostru.

Cu toate succesele mari obținute pînă în prezent, în munca politico-ideologică și cultural-educativă continuă încă să persiste o serie de lipsuri, deficiențe și neajunsuri, a căror înlăturare constituie o nece-

sitate imperioasă a mersului înainte al societății noastre.

Ținînd seama de cerințele etapei actuale a construcției socialiste, de marile obiective care stau în fața partidului și poporului în făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, este necesar să se ia măsuri pentru ridicarea nivelului combativității revoluționare și a spiritului militant, partinic al întregii activități politice, ideologice și de educație comunistă a maselor desfășurate de organele și organizațiile de partid, de organizațiile de masă și obștești, de organismele de stat, de instituțiile de propagandă, ideologice și cultural-artistice.

1. — Hotărîtor în înfăptuirea acestor obiective este ridicarea continuă a rolului conducător al partidului în toate domeniile activității politico-educative, creșterea răspunderii și exigenței organelor și organizațiilor de partid în îndrumarea întregii munci de educare a maselor, desfășurată prin intermediul tuturor mijloacelor de influențare politică și al factorilor de culturalizare de care dispune societatea noastră.

În acest scop se vor întări conducerea și controlul de partid în orientarea activității politico-educative spre promovarea largă în mase a ideologiei partidului nostru, a politicii sale marxist-leniniste, spre creșterea combativității împotriva influențelor ideologiei burgheze, a mentalităților retrograde, străine principiilor eticii comuniste și spiritului de partid. Un accent deosebit se va pune pe prezentarea marilor cuceriri obținute de poporul român — constructor al socialismului, pe sublinierea rolului conducător al clasei muncitoare, care-și îndeplinește cu cinste misiunea istorică în edificarea socialismului, pe cultivarea respectului față de muncă, față de producătorii bunurilor materiale din societatea noastră.

O sarcină esențială a muncii politico-educative desfășurate de partidul nostru este educarea tuturor celor ce muncesc în spiritul patriotismului socialist, al dragostei și devotamentului nețărmurit față de patrie, al hotărîrii de a nu precupeți nimic pentru apărarea cuceririlor noastre revoluționare, a independenței și suveranității țării, pentru întărirea și înflorirea continuă a României socialiste. În procesul construirii societății socialiste multilateral dezvoltate este necesar să se acționeze în continuare pentru cimentarea și mai puternică a unității și frăției dintre oamenii muncii români, maghiari, germani, sîrbi și de alte naționalități, care, animați de aceleași interese și aspirații, realizează laolaltă toate valorile materiale și spirituale ale țării, participă cu însuflețire la lupta pentru propășirea patriei comune — Republica Socialistă România. Este datoria organizațiilor de partid să combată cu fermitate orice tendință și formă de exprimare a naționalismului.

Munca politică trebuie să acționeze hotărît împotriva oricăror manifestări de indisciplină, de încălcare a normelor de conviețuire socială, în direcția dezvoltării respectului față de avutul obștesc, față de legile țării, pentru întărirea legalității socialiste și a ordinii publice.

Conducerea și organizarea întregii activități politico-educative cad nemijlocit în sarcina birourilor și comitetelor județene de partid, a organelor de partid de la toate nivelurile, a activiștilor care lucrează în domeniul propagandei, a tuturor comuniștilor.

În realizarea tuturor acestor sarcini, un rol important trebuie să-l îndeplinească — sub conducerea

partidului — sindicatele, organizațiile de tineret și femei, toate organizațiile de masă și obștești din patria noastră.

2. — Secția de Propagandă a Comitetului Central va prezenta propuneri de îmbunătățire a organizării învățămîntului de partid, a formelor de pregătire politică și ideologică a cadrelor și a membrilor de partid, a maselor largi de oameni ai muncii, în vederea dezvoltării spiritului partinic, revoluționar, a ridicării nivelului muncii de partid. Se vor lua măsuri de îmbunătățire a planurilor și programelor de învățămînt la Academia de partid „Ștefan Gheorghiu" și la școlile interjudețene de partid, în vederea asigurării pregătirii cadrelor cu problemele fundamentale ale muncii de partid, ale științei conducerii politice. Se va asigura cuprinderea în cursuri de perfecționare a unui număr mai mare de activiști din diferite domenii de activitate. Recrutarea elevilor și studenților pentru școlile de partid se va face din rîndul activiștilor de partid, de stat și ai organizațiilor de masă, în special al acelora care provin din rîndul clasei muncitoare și care au o practică îndelungată în producție.

3. — Vor fi extinse și activizate formele muncii politice de masă : activitatea agitatorilor, a gazetelor satirice, a brigăzilor artistice de agitație, a diferitelor forme de agitație vizuală la locurile de muncă, atît în vederea popularizării și generalizării experienței pozitive, a realizărilor și atitudinilor înaintate, cît și pentru combaterea activă a stărilor de lucruri negative. Vor fi orientate organizațiile de partid să întărească munca politico-educativă nemijlocită, de la om la om, cu fiecare membru de partid, cu fiecare cetățean.

O deosebită atenție trebuie să acorde organele de partid educării activului de partid și de stat în spiritul politicii profund umaniste a partidului nostru, politică pătrunsă de grija față de om, în spiritul slujirii cu abnegație a intereselor generale ale societății, ale poporului — îndatorire fundamentală și criteriu principal de apreciere a cadrelor, a fiecărui comunist.

Organele de partid trebuie să dezvolte la cadrele noastre preocuparea pentru asigurarea condițiilor în vederea participării tot mai largi a maselor la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului și statului, la întreaga viață economică, socială, ideologică și culturală — expresie elocventă a profundului democratism al orînduirii noastre socialiste.

4. — Va trebui să crească rolul adunărilor de partid în dezbaterea principalelor probleme ale vieții colectivelor de muncă, în sporirea combativității și vigilenței politice a membrilor de partid, în ridicarea spiritului critic și autocritic, în promovarea poziției ferme împotriva fenomenelor negative, a atitudinilor necorespunzătoare față de muncă și avutul obștesc, de dezinteres față de cerințele oamenilor muncii, a manifestărilor de indolență și superficialitate. Este datoria organizațiilor de partid de a forma opinia de masă în lupta împotriva abuzurilor și necinstei, a delapidărilor, a tuturor manifestărilor antisociale.

Unul din obiectivele principale ale muncii politice, îndeosebi în rîndurile tineretului, este combaterea fermă a tendințelor de parazitism, de viață ușoară, fără muncă, cultivarea răspunderii și a datoriei de a munci în slujba patriei, a poporului, a societății

socialiste. Îndeplinirea unei munci utile societății este o onoare și o obligație pentru toți cetățenii.

5. — Este necesară crearea unui larg curent de masă pentru participarea tuturor cetățenilor și în special a tineretului la acțiuni de muncă patriotică — pe șantiere, în industrie, în agricultură, în gospodărirea localităților. Organele și organizațiile de partid, organizațiile de masă și obștești, organele locale ale puterii de stat răspund direct de organizarea acestor acțiuni.

6. — Va trebui intensificată activitatea educativă și de pregătire politică în școli și facultăți. În acest scop, Ministerul Învățămîntului va lua măsuri de îmbunătățire a planurilor și programelor de învățămînt, acordînd atenție deosebită îmbunătățirii predării științelor sociale. Va trebui ridicat spiritul de răspundere și rolul cadrelor didactice în formarea politico-ideologică a elevilor și studenților. Se vor lua măsuri pentru întărirea direcțiilor educative din Ministerul Învățămîntului, asigurîndu-se încadrarea acestora cu activiști de partid, îndrumarea lor nemijlocită din partea Secției de Propagandă a C.C. al P.C.R. Secretariatul C.C. al P.C.R., birourile comitelor județene și orășenești de partid răspund de îndrumarea întregii activități politice din școli și facultăți, de conținutul predării științelor sociale. Planurile de învățămînt și programele științelor sociale vor fi aprobate de Secretariatul C.C. al P.C.R. O treime din programele cursurilor de vară de pregătire a cadrelor didactice va fi dedicată informării politice și dezbaterilor pe probleme ideologice și educative.

7. — Se vor lua măsuri pentru intensificarea activității de educație politică desfășurată de organizațiile U.T.C. și asociațiile studențești. Rolul principal în întreaga activitate a U.T.C. trebuie să-l aibă tineretul muncitoresc. Trebuie acționat pentru promovarea în rîndurile întregului tineret a concepției despre lume și viață a clasei muncitoare, pentru cultivarea tradițiilor revoluționare ale clasei muncitoare și ale partidului comunist, pentru educarea socialistă, patriotică, prin muncă a tinerei generații. Centrul de cercetări pentru problemele tineretului să-și orienteze activitatea spre aceste cerințe ale educației tineretului.

O atenție deosebită va trebui acordată activităților cultural-educative și distractive în rîndurile tineretului și în special ale elevilor și studenților, combătînd manifestările de cosmopolitism, diferitele mode artistice împrumutate din lumea capitalistă. Se va interzice servirea băuturilor alcoolice în toate localurile distractive pentru tineret.

Va fi lărgită și intensificată propaganda ateistă, organizarea acțiunilor de masă pentru combaterea misticismului, a concepțiilor retrograde, pentru educarea întregului tineret în spiritul filozofiei noastre materialist-dialectice.

8. — Va crește rolul Academiei de științe sociale și politice în dezbaterea problemelor ideologice actuale ale vieții noastre social-politice, ale activității culturale și creației artistice, în ridicarea combativității ideologice față de influențele străine, în afirmarea puternică a filozofiei materialist-dialectice și a politicii partidului nostru.

9. — Se impune să crească rolul presei în propagarea largă a pozițiilor ideologice ale partidului nostru, a principiilor noastre etice de conviețuire socială, în combaterea fermă a influențelor ideologiei

burgheze și a mentalităților retrograde de orice fel. Presa va trebui să cultive mai mult figura înaintată a muncitorului, a producătorului de bunuri materiale devotat trup și suflet cauzei socialismului, propășirii patriei. Se va asigura orientarea politică fermă, în special a publicațiilor cultural-artistice, în direcția promovării artei și literaturii socialiste militante și combaterii tendințelor de rupere a creației de realitățile noastre sociale, de publicul larg al oamenilor muncii. Prin forme și stiluri variate de expresie, arta trebuie să servească poporul, patria, societatea socialistă.

10. — Va trebui să sporească rolul educativ al tuturor emisiunilor de radio și televiziune. Emisiunile se vor adresa în mai mare măsură maselor largi ale publicului spectator, în special muncitorilor și țăranilor, asigurîndu-se totodată prezența mai frecventă a acestora în emisiuni. Se va face o mai riguroasă selecție a producțiilor artistice difuzate de radioteleviziune, promovîndu-se cu precădere filme, piese de teatru, spectacole muzicale din repertoriul național și îndeosebi din repertoriul nou, socialist. Se va asigura un echilibru rațional în politica de repertoriu, astfel încît să fie judicios reprezentate opere valoroase din țările socialiste, precum și lucrări reprezentative din patrimoniul culturii universale care au un profund caracter social și o poziție filozofică progresistă, înaintată. Se vor elimina din emisiuni producțiile care cultivă idei și principii străine filozofiei și moralei noastre, spiritul de violență, modul de viață burghez, mentalități nocive pentru educația tineretului. Emisiunile de satiră și umor vor trebui să fie îndreptate împotriva fenome-

nelor negative din societate, de pe pozițiile politicii partidului nostru, înlăturîndu-se producțiile de prost gust și dăunătoare sau confuze din punct de vedere ideologic.

Radioul și televiziunea vor stimula creația de cîntece revoluționare, patriotice, muncitorești, precum și difuzarea lor în mase, organizînd în acest sens concursuri de creație și interpretare, spectacole speciale etc.

11. — Se vor lua măsuri pentru o mai bună orientare a activității editoriale, pentru ca producția de carte să răspundă în mai mare măsură cerințelor educației comuniste. Se va exercita un control mai riguros, pentru evitarea publicării unor lucrări literare care nu răspund cerințelor activității politico-educative a partidului nostru, a cărților care promovează idei și concepții dăunătoare intereselor construcției socialiste.

12. — În orientarea repertoriilor instituțiilor de spectacole, teatru, operă, balet, estradă, se va pune accent pe promovarea creației originale cu caracter militant, revoluționar. Se va da, de asemenea, extensiune lucrărilor valoroase din creația artistică actuală a țărilor socialiste ; se va asigura o selecție mai riguroasă a lucrărilor din repertoriul clasic și contemporan internațional. Se va acționa mai perseverent pentru dezvoltarea creației românești de operă, operetă și balet cu teme izvorîte din lupta poporului nostru pentru socialism. Comitetele județene și municipale de partid răspund de orientarea justă a repertoriilor instituțiilor artistice profesioniste de spectacole, precum și ale caselor de cultură și căminelor culturale.

13. — Se vor lua măsuri pentru mai bună echilibrare a filmelor programate în cinematografele noastre, limitîndu-se difuzarea filmelor polițiste, de aventuri, interzicîndu-se filmele care cultivă violența și vulgaritatea, care propagă modul de viață burghez.

14. — Un rol deosebit de important în orientarea politico-ideologică a activității cultural-educative, în asigurarea unui conținut pătruns de spiritul politicii partidului nostru al întregii creații literar-artistice revine organizațiilor de partid, tuturor comuniștilor care își desfășoară activitatea în acest domeniu. Membrii de partid care fac parte din organe de conducere de partid și de stat, precum și toți cei ce activează în instituțiile ideologice, de educație politică, de învățămînt, cultură și artă, în întreaga sferă a vieții noastre culturale, trebuie să manifeste un înalt spirit de exigență partinică, de combativitate și principialitate marxist-leninistă. Ei trebuie să fie un exemplu în acest sens, atît prin activitatea lor de fiecare zi, cît și prin propriile lor creații literar-artistice.

15. — Ministerul Comerțului Interior, Ministerul Turismului, precum și organele de partid și de stat locale vor veghea ca în localurile de alimentație publică să se difuzeze în special creația muzicală din țara noastră, făcîndu-se totodată o selecție atentă a repertoriului străin, în vederea înlăturării muzicii care exprimă curente decadente.

16. — Este necesar să fie luate măsuri pentru îmbunătățirea activității Secției de Propagandă a Comitetului Central al P.C.R., în vederea realizării ferme, la un nivel mai ridicat, a îndatoririlor ce îi revin. Comisia ideologică și Comisia de cultură și presă ale Comitetului Central vor trebui să desfășoare o activitate mai intensă, să dezbată în mod exigent problemele activității ideologice, politice și culturale, în vederea justei orientări a întregii activități desfășurate în domeniile respective.

17. — Pentru dezbaterea problemelor muncii politico-educative va fi convocată la Comitetul Central al partidului o consfătuire cu secretarii comitetelor județene de partid care răspund de problemele de propagandă, cu cadre cu munci de răspundere din domeniul activității ideologice, cu conducători ai uniunilor de creație și ai unor instituții culturale.

În toamna acestui an, o plenară a C.C. al P.C.R. va analiza problemele privind activitatea ideologică, politico-educativă și cultural-artistică. În vederea pregătirii plenarei, se vor organiza dezbateri în organele și organizațiile de partid, în instituțiile și organizațiile cu caracter educativ, precum și în presă.

*

Acționînd în direcția măsurilor propuse, este necesar ca organele și organizațiile de partid să asigure orientarea întregii activități politico-ideologice și cultural-educative în spiritul tradițiilor revoluționare ale partidului nostru, al principiilor marxist-leniniste, al internaționalismului proletar, al solidarității oamenilor muncii din țara noastră cu toate popoarele care făuresc noua orînduire socialistă, cu mișcarea comunistă și muncitorească internațională, cu clasa muncitoare, cu popoarele care luptă pentru eliberarea națională, pentru apărarea independenței și suveranității lor naționale, cu toate forțele con-

temporane care se ridică împotriva imperialismului, pentru progres social și pace.

Partidul nostru consideră că îndeplinirea sarcinilor naționale, cît și a celor internaționale, constituie o unitate dialectică inseparabilă, îmbinarea lor armonioasă fiind o îndatorire fundamentală a fiecărui comunist.

Întreaga activitate ideologică, politico-educativă, cultural-artistică ce se desfășoară în țara noastră trebuie să aibă drept bază linia generală marxist-leninistă a Partidului Comunist Român, programul elaborat de Congresul al X-lea al partidului, să asigure însușirea și traducerea în viață a acestora de către întregul nostru popor. Îmbunătățirea activității politico-educative trebuie să ducă la intensificarea participării comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii, a întregului partid și popor la făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, operă care presupune atît ridicarea gradului de civilizație materială a României, cît și formarea unui om nou, cu înaltă conștiință socialistă.

Supun spre aprobare Comitetului Executiv aceste propuneri de măsuri, în vederea publicării și organizării traducerii lor în viață *.

* Propunerile de măsuri au fost aprobate în unanimitate de Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. în ședința din 6 iulie 1971.

EXPUNERE

la Consfătuirea de lucru a activului de partid din domeniul ideologiei și al activității politice și cultural-educative

Tovarăşi,

În cadrul consfătuirii de lucru cu activul de partid în domeniul ideologic şi al muncii cultural-educative ne propunem să analizăm, în lumina Directivelor Congresului al X-lea al partidului, activitatea ideologică şi educativă şi să stabilim unele măsuri de îmbunătăţire a acestei activităţi, corespunzător noii etape de dezvoltare a societăţii noastre socialiste.

La consfătuire participă secretarii cu problemele de propagandă ai comitetelor judeţene de partid, secretari de partid din întreprinderi şi de la sate, din instituţii de cultură, centre universitare, cadre din domeniul învăţămîntului mediu şi superior, oameni de ştiinţă, scriitori, artişti plastici, compozitori, cineaşti, activişti ai organizaţiilor de masă, membrii Comisiei de propagandă şi ai Comisiei de presă şi cultură ale Comitetului Central, redactori-şefi din presa centrală şi locală. Putem spune, deci, că sînt prezenţi aici activiştii de bază din sectorul activităţii ideologice şi cultural-educative.

Pentru a înţelege mai bine ce a determinat prezentarea în faţa Comitetului Executiv a propunerilor cu privire la îmbunătăţirea activităţii politico-ideologice, de educare marxist-leninistă a membrilor de partid,

a tuturor oamenilor muncii și convocarea acestei consfătuiri, este necesar să ne amintim de linia generală stabilită de Congresul al X-lea al Partidului Comunist Român. După cum se știe, congresul a făcut o amplă analiză a marilor transformări revoluționare din țara noastră, precum și a schimbărilor uriașe care au loc în lume și a stabilit orientarea și direcțiile fundamentale ale politicii interne și externe a partidului nostru, a guvernului Republicii Socialiste România.

Sînt cunoscute victoriile istorice obținute de poporul român, în frunte cu clasa muncitoare, în transformarea socialistă a țării. Socialismul a învins în România definitiv și nimeni în lume nu poate și nu va putea abate poporul român de pe calea socialismului și comunismului. Aceste victorii istorice au fost obținute printr-o luptă încordată de clasă, în condiții economice-sociale deosebite. Se cunoaște în ce situație se găsea România în 1945; era o țară cu o economie înapoiată, care a suferit distrugeri uriașe în timpul războiului, cu mari obligații de plăți externe. Această situație s-a agravat și mai mult ca urmare atît a anilor de secetă, cît și a sabotajului claselor stăpînitoare, a încercărilor forțelor reacționare, imperialiste din afară de a sprijini reacțiunea internă să-și mențină pozițiile dominante. În același timp, trebuie să ne amintim și de situația internațională complicată din acea etapă.

În aceste condiții a trecut clasa muncitoare, sub conducerea partidului comunist, la transformarea societății, la cucerirea puterii politice, la făurirea socialismului în patria noastră. Este de înțeles că toate acestea au cerut eforturi serioase din partea clasei muncitoare, a țărănimii, a intelectualității legate de popor, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de

naționalitate. Merită să subliniem și aici — așa cum am făcut-o la a 50-a aniversare a partidului — marele merit al politicii marxist-leniniste a partidului; partidul nostru comunist a știut să unească eforturile tuturor oamenilor muncii și să conducă întregul popor la victoria făuririi socialismului. *(Aplauze puternice).*

Cum se prezintă România astăzi? Ca urmare a transpunerii în viață a politicii marxist-leniniste a partidului — de făurire a socialismului, pe baza legilor obiective generale și ținînd seama de condițiile economico-sociale concrete din România — țara noastră a devenit un stat puternic industrial-agrar, cu o industrie în plină dezvoltare și modernizare, cu o agricultură socialistă în plin progres. După cum știți, anul viitor se împlinesc zece ani de la încheierea cooperativizării, care a însemnat, de asemenea, o uriașă victorie istorică, o adevărată revoluție în viața țărănimii și a satului românesc și a deschis calea pentru înflorirea agriculturii noastre, pentru ridicarea țărănimii la un nou nivel, atît din punct de vedere social, cît și al vieții sale materiale și spirituale. Putem, deci, spune că experiența noastră de construcție socialistă demonstrează justețea liniei de industrializare a țării — ca o condiție obligatorie pentru făurirea noii societăți — cît și de cooperativizare a agriculturii, de organizare a ei pe baze socialiste, ceea ce, de asemenea, reprezintă o condiție obligatorie pentru victoria definitivă a socialismului. Fără realizarea unei economii socialiste unitare, care să asigure dezvoltarea tuturor forțelor de producție pe baze socialiste, nu este de conceput victoria socialismului, nu se poate vorbi de trecerea la făurirea societății comuniste. *(Aplauze puternice).*

De ce subliniez aceste lucruri, tovarăşi ? Pentru că în propaganda şi în activitatea noastră ideologică lucrurile acestea sînt uitate, sînt lăsate la o parte şi aceasta nu este bine nici pentru partidul şi poporul nostru, mai cu seamă pentru tineret — pentru că nu îi dăm posibilitatea să cunoască ce a fost în trecut, cu ce greutăţi şi cum a trebuit să înfăptuim socialismul, cărui fapt se datoresc situaţia şi condiţiile de astăzi pe care le are poporul, tineretul patriei noastre — dar nici din punct de vedere internaţional, pentru că experienţa noastră — ca şi a oricărei ţări socialiste — în construcţia noii orînduiri este atît un bun naţional, cît şi un bun internaţional. Este adevărat, fiecare partid, clasa muncitoare din fiecare ţară trebuie să-şi elaboreze ea însăşi linia politică, calea de transformare socialistă a societăţii, dar studierea experienţei din ţările care au înfăptuit socialismul este o necesitate pentru fiecare ţară care construieşte noua orînduire şi, am putea spune, pentru întreaga mişcare revoluţionară. Este ştiut că o dată cu trecerea ţării noastre pe calea socialismului, studierea experienţei Uniunii Sovietice — prima ţară a socialismului — şi folosirea ei a reprezentat un factor important al dezvoltării noastre. De altfel, cred că această experienţă a fost studiată şi folosită de toate ţările socialiste. Azi, cînd există 14 ţări ce construiesc noua orînduire în condiţii social-economice deosebite, experienţa lor constituie un bun comun ; studierea ei are o importanţă deosebită pentru găsirea de către fiecare ţară a formelor cele mai bune de construire a socialismului, pentru întărirea sistemului socialist mondial, pentru afirmarea victorioasă a ideilor socialismului în întreaga lume. Iată de ce activitatea noastră ideologică, propaganda

trebuie să analizeze şi să trateze teoretic, principial, aceste probleme.

Succese remarcabile am obţinut şi în domeniul învăţămîntului, ştiinţei, culturii. România poate să vorbească astăzi cu mîndrie de faptul că are un învăţămînt general obligatoriu de zece ani, ştiut fiind că în urmă cu 30 de ani avea peste 35 la sută analfabeţi. Avem sute şi sute de mii de intelectuali ieşiţi din rîndurile clasei muncitoare, ţărănimii, intelectualităţii ; România este astăzi în stare nu numai să-şi asigure cadrele tehnice şi intelectuale ce-i sînt necesare, dar poate acorda şi altor state asistenţă tehnică şi ajutor în cadre de specialitate. Acest lucru merită subliniat, pentru că reprezintă o mare cucerire a orînduirii noastre socialiste — ridicarea nivelului general de cultură al întregului popor făcînd parte inseparabilă din opera de făurire a societăţii noastre noi.

Aceste realizări se reflectă în ridicarea continuă a bunăstării materiale şi culturale a întregului popor. Consider că propaganda şi activitatea noastră ideologică neglijează aceste probleme sau le tratează cu totul superficial ; or, a obţine, într-un răstimp de circa 20 de ani, ridicarea condiţiilor de viaţă ale poporului la nivelul atins astăzi în ţara noastră, cunoscînd situaţia de înapoiere pe care am moştenit-o, este un lucru ce, de asemenea, constituie o vie ilustrare atît a justeţii politicii partidului nostru, cît şi o dovadă elocventă a superiorităţii socialismului, deoarece numai în aceste condiţii noi am putut obţine asemenea mari realizări. Comparîndu-ne cu ţări capitaliste care în trecut au fost la nivelul nostru de dezvoltare, putem constata succesele mari pe care le-am obţinut, deosebirile uriaşe între dezvoltarea

României și a acestor țări. Și aceasta nu pentru că popoarele din țările respective nu ar putea să realizeze asemenea mari progrese, dar pentru că orînduirea capitalistă, bazată pe exploatare și asuprire, nu creează posibilitățile și condițiile necesare unei dezvoltări impetuoase, așa cum se întîmplă în orînduirea pe care noi o făurim.

Deci, România se înfățișează astăzi ca o țară socialistă care se dezvoltă în mod susținut în toate domeniile de activitate. Prestigiul României, atît ca rezultat al succeselor obținute în politica internă — și, poate, în primul rînd ca rezultat al succeselor în dezvoltarea internă — cît și ca rezultat al înfăptuirii politicii externe a partidului, a crescut nemăsurat pe plan mondial.

Oricine vizitează astăzi țara noastră „descoperă România", își dă seama de marile înfăptuiri pe care le-a realizat, într-o perioadă istorică scurtă, în anii socialismului, poporul român. Oameni care vin din alte țări, printre care și din țări cu alte orînduiri sociale, care au altă concepție despre viață, și care ne vizitează țara cu dorința de a dezvolta relații de colaborare, recunosc că succesele noastre sînt într-adevăr de admirat. Am avut ocazia nu o dată — și cred că mulți dintre dumneavoastră au avut această ocazie — să aud pe cei ce ne-au vizitat țara afirmînd acest lucru. Deci prestigiul României este în primul rînd urmarea politicii sale de construcție socialistă, de dezvoltare a bunăstării poporului nostru. Aceasta dovedește justețea tezei principiale, teoretice a partidului nostru — dar pe care, de asemenea, propaganda și lucrătorii noștri din domeniul ideologic n-o subliniază și n-o afirmă suficient — că rezultatele fiecărei țări în făurirea orînduirii socialiste reprezintă contribuția principală la cauza socialismului în lume, că aceasta este o premisă esențială în întărirea internaționalismului proletar, în întărirea solidarității internaționale. *(Aplauze puternice).*

Situația internațională a țării noastre este, aș putea spune, deosebit de bună. Cunoașteți cum se dezvoltă relațiile noastre cu toate țările socialiste; acționînd în spiritul principiilor coexistenței pașnice, România întreține relații diplomatice cu 98 de state și relații economice și de altă natură cu peste 100 de țări.

Politica externă a României, de colaborare internațională, de afirmare pe plan mondial a principiilor egalității în drepturi, respectului suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, se bucură de o recunoaștere tot mai puternică, practic, aș putea spune, de o recunoaștere unanimă, pentru că nimeni astăzi în lume nu îndrăznește și nu mai poate îndrăzni să nege aceste principii care sînt singurele ce pot asigura relații bune între state, pot garanta securitatea și pacea în lume.

Putem spune deci că, atît ca rezultat al politicii interne, cît și al activității internaționale, România a cîștigat prieteni pe toate meridianele globului, că ea are astăzi asemenea prieteni cum nu a avut niciodată. Tocmai politica aceasta care i-a adus atîți prieteni constituie o garanție a dezvoltării continue și a progresului României independente și suverane, a contribuției ei la cauza colaborării și păcii în lume. *(Aplauze prelungite).*

Avem, de asemenea, practic relații cu toate partidele comuniste și muncitorești, cu multe partide socialiste, cu mișcări de eliberare națională, forțe democratice și antiimperialiste. Partidul, statul nostru acordă un sprijin activ popoarelor care luptă cu arma

în mînă pentru scuturarea jugului colonial, împotriva dominației străine — și aceasta constituie, de asemenea, o expresie elocventă a politicii marxist-leniniste, a internaționalismului proletar ce a caracterizat întotdeauna și caracterizează și în prezent politica partidului nostru comunist. Putem, deci, afirma cu deplin temei că atît activitatea internă cît și cea internațională a țării noastre confirmă în mod strălucit justețea liniei politice marxist-leniniste a Partidului Comunist Român, a Comitetului său Central care a știut și știe să aplice adevărurile generale ale construcției noii societăți la condițiile concrete din România.

Așa cum am subliniat în nenumărate împrejurări, în cursul acestei uriașe activități am avut de învins multe greutăți; a trebuit să plătim scump pentru a învăța cum să construim noua orînduire socială. În același timp, s-au săvîrșit și multe greșeli și chiar unele abuzuri și încălcări ale legalității socialiste. Toate aceste abuzuri și încălcări ale legalității socialiste au reprezentat de fapt o denaturare, o nesocotire grosolană a principiilor marxist-leniniste, a normelor de făurire a societății socialiste. Este cunoscut că Comitetul Central, întregul partid au condamnat cu toată tăria aceste stări de lucruri și au luat măsuri pentru lichidarea urmărilor lor, creînd condițiile necesare ca asemenea fapte să nu se mai poată repeta niciodată în societatea noastră socialistă.

Analizînd situația de astăzi a patriei, putem spune cu toată tăria că partidul nostru comunist a știut să învingă greutăți de tot felul, să lichideze lipsurile, greșelile, abuzurile, să asigure făurirea cu succes a socialismului. În toate aceste împrejurări, Partidul Comunist Român s-a afirmat ca forță politică con-

ducătoare a societății — și tocmai de aceea el se bucură de stima și dragostea întregului popor, a oamenilor muncii care înfăptuiesc neabătut politica sa internă și externă, în care văd expresia intereselor vitale ale întregii noastre națiuni socialiste.

În România au avut loc mari schimbări în structura socială. Avem o puternică clasă muncitoare, care se dezvoltă continuu. De fapt, astăzi clasa muncitoare, împreună cu celelalte categorii de oameni ai muncii care lucrează în alte sectoare ale producției materiale, reprezintă majoritatea populației active din țara noastră. Aceasta constituie, de asemenea, un mare succes al politicii partidului nostru, dacă ne gîndim la situația de acum 20 de ani, cînd clasa muncitoare reprezenta mai puțin de 20 la sută din populația activă a țării.

S-a transformat țărănimea noastră care din punct de vedere numeric — ca rezultat al creșterii clasei muncitoare — scade ca pondere, dar care a devenit o clasă nouă și constituie aliatul de nădejde al clasei muncitoare în făurirea societății socialiste. S-a transformat, de asemenea, și s-a dezvoltat intelectualitatea țării noastre care, putem spune, este o intelectualitate cu totul nouă. Consider că și aceste transformări în structura socială, ca și raporturile noi dintre clasele și forțele sociale, trebuie să facă obiectul unei analize mai serioase a tovarășilor care lucrează în domeniul ideologic, pentru a trage concluziile necesare din aceste schimbări.

De asemenea, merită subliniat și la această consfătuire felul în care partidul nostru a rezolvat problema națională. Am spus nu o dată că România are situația că alături de poporul român, pe teritorii întinse, s-au așezat de-a lungul veacurilor și trăiesc

împreună români, maghiari, germani și alte naționalități ; tot ceea ce s-a făurit, în condițiile din trecut, dar mai cu seamă succesele obținute în prezent în construcția socialistă sînt opera comună a oamenilor muncii români, maghiari, germani și de alte naționalități care, împreună, au învins și greutățile, au îndurat și necazurile, au trăit și bucuriile și beneficiază astăzi de rezultatele făuririi societății noastre noi. Tocmai pornind de la aceste considerente principiale — care au și o mare importanță teoretică — partidul nostru a putut să rezolve problema națională în spiritul învățăturii marxist-leniniste, asigurînd deplina egalitate în drepturi pentru toți cetățenii fără deosebire de naționalitate. Partidul nostru acordă o atenție deosebită repartizării judicioase a forțelor de producție pe teritoriu, spre a crea condițiile materiale ale înfăptuirii acestei egalități depline în drepturi și a da posibilitate tuturor cetățenilor să beneficieze de dezvoltarea socialistă a țării. Tocmai aceasta a dus la întărirea unității dintre toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, tocmai aceasta constituie chezășia construirii cu succes a socialismului în România, a mersului nostru înainte. Putem spune că unitatea care s-a creat în țara noastră între toți cetățenii, fără deosebire de naționalitate, este o unitate de tip nou, o unitate socialistă, care va asigura mersul împreună spre comunism ! Nimeni și nimic în lume nu va putea să împiedice sau să știrbească această unitate ! *(Aplauze prelungite).*

Noi, cei mai în vîrstă — deși eu încă mă consider tînăr — știm ce a însemnat politica de învrăjbire națională dusă de clasele stăpînitoare, cunoaștem că această politică avea drept scop de a permite asupritorilor — români, maghiari, germani și de alte naționalități — să-i asuprească mai bine pe oamenii muncii de orice naționalitate. A apus însă pentru totdeauna această politică ; în țara noastră nu mai este loc pentru nici un fel de ațîțări naționaliste. Oricine încearcă să ducă o politică de învrăjbire națională duce o politică împotriva socialismului și comunismului — și trebuie tratat ca atare, ca dușman al națiunii noastre socialiste ! Noi trebuie să fim adversarii neîmpăcați ai oricăror forme de naționalism ! Noi luptăm pentru dezvoltarea națională, pentru egalitatea în drepturi a tuturor naționalităților, dorim să mergem împreună spre comunism, și de aceea nu trebuie să admitem nici un fel de încercare de ațîțare naționalistă, șovină, din partea oricui ar veni ! Aceasta trebuie tratată ca o activitate dușmănoasă cauzei socialismului și comunismului !

La întîlnirile pe care le-am avut cu consiliile oamenilor muncii de naționalitate maghiară și germană am arătat că nu în suficientă măsură activitatea noastră teoretică-ideologică tratează această problemă. De aceea, de altfel s-a și hotărît formarea, pentru a se ocupa special de asemenea probleme, a unui institut în cadrul Academiei de științe sociale.

Ca rezultat al tuturor transformărilor în structura socială, al apropierii care are loc între clasa muncitoare, țărănime, intelectualitate, al rezolvării juste a problemei naționale și întăririi unității dintre oamenii muncii fără deosebire de naționalitate, societatea românească parcurge un proces continuu de dezvoltare în toate domeniile de activitate, de omogenizare ; se întărește continuu unitatea întregului popor în jurul partidului nostru comunist, pe baza ideologiei marxist-leniniste. *(Aplauze prelungite).*

Stimați tovarăși,

Unii activiști și unii membri de partid ar putea să-și pună întrebarea : dacă avem asemenea succese mărețe în toate domeniile de activitate, de ce mai este necesară această consfătuire în problemele ideologice ? Oare rezultatele obținute în politica internă și internațională nu sînt cea mai pregnantă confirmare a liniei marxist-leniniste a partidului, a înfăptuirii ei strălucite în viață ?

Da, tovarăși. Într-adevăr, viața, practica a confirmat și confirmă în fiecare zi justețea liniei generale marxist-leniniste a partidului nostru. Dar, tocmai pentru că avem asemenea rezultate și o asemenea linie politică justă, este necesar să facem o analiză mai temeinică și a felului în care se reflectă aceasta în activitatea ideologică, teoretică, în activitatea de educare a tuturor oamenilor muncii din România ; pentru că în asemenea împrejurări, cînd avem succese atît în dezvoltarea socialistă internă, cît și pe plan internațional, există pericolul apariției unor manifestări de automulțumire. Aș putea spune că au și apărut pe alocuri asemenea manifestări — și acestea nu pot să nu ducă la o anumită neglijare, care de altfel s-a și manifestat, a activității ideologice, educative. Mai mult, aș spune că de fapt a avut loc chiar o anumită subapreciere a activității ideologice, teoretice.

Concentrîndu-ne mult asupra problemelor transformării socialiste și problemelor internaționale, considerînd pe bună dreptate că acesta este esențial în făurirea socialismului, nu am ținut permanent seama de faptul că, totodată, este necesar să asigurăm ridicarea continuă a nivelului conștiinței socialiste

— atît a partidului, cît și a întregului nostru popor. Tocmai pornind de la aceasta am prezentat Comitetului Executiv propunerile cunoscute, care au fost adoptate în unanimitate, hotărîndu-se organizarea prezentei consfătuiri și convocarea, pentru toamna acestui an, a plenarei Comitetului Central al partidului, care să se ocupe de problema activității ideologice.

De altfel, trebuie să arăt — așa cum au arătat și alți tovarăși aici — că încă în primăvara anului 1970 s-a pus problema organizării unei dezbateri în cadrul Comitetului Central cu privire la activitatea ideologică. În Secretariatul Comitetului Central s-a discutat în cîteva rînduri această problemă. În ultimele 5—6 luni, au avut loc dezbateri cu scriitorii și artiștii plastici, cu lucrătorii din cinematografie, televiziune și presă, cu secretarii și șefii secțiilor de propagandă, precum și ședințe ale consiliilor naționalităților maghiară și germană. În toate aceste consfătuiri s-au dezbătut pe larg și, în fond, s-au ridicat cele mai multe dintre problemele care sînt și astăzi puse în consfătuirea noastră.

Este adevărat că avem în activitatea educativă, ideologică o serie de rezultate — despre care s-a vorbit — pe care le cunoaștem și care demonstrează că partidul nostru, tovarășii care lucrează în aceste domenii s-au preocupat de a înarma politic și ideologic pe membrii de partid, de a asigura ridicarea conștiinței socialiste a întregului nostru popor. Dar aceste rezultate nu sînt la înălțimea cerințelor actuale și mai cu seamă nu sînt la înălțimea realizărilor din alte domenii de activitate.

Pornind de la aceste considerente, în luna mai,

Secretariatul Comitetului Central a hotărît pregătirea unei plenare a Comitetului Central al partidului. Deci, propunerile prezentate Comitetului Executiv și consfătuirii de azi au ca scop de a da orientarea în vederea dezbaterii temeinice în partid a acestor probleme și pregătirii, pe această bază, a plenarei Comitetului Central al partidului nostru, în așa fel încît plenara să nu constituie începutul discutării problemelor ideologice, ci să facă sinteza discuțiilor care vor avea loc în partid, să traseze sarcinile de viitor în acest domeniu.

Tovarăși,

După cum știți, Congresul al X-lea a trasat ca obiectiv fundamental făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate. Punînd această problemă s-a pornit de la realitățile concrete din România, de la stadiul economic și social-politic pe care l-am atins. Aceasta înseamnă că țara noastră a intrat într-o etapă istorică nouă de dezvoltare. Elaborînd teza făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, Congresul al X-lea a pus în fața partidului o problemă ideologică și teoretică nouă. Ce se înțelege, de fapt, prin făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate ?

Avem în vedere în primul rînd dezvoltarea multilaterală a forțelor de producție, a industriei, agriculturii și altor ramuri ale producției de bunuri materiale, pornind tocmai de la teza marxist-leninistă că dezvoltarea forțelor de producție constituie factorul esențial al progresului oricărei societăți, și cu atît mai mult al societății socialiste, deci și al creării condițiilor pentru făurirea comunismului.

În al doilea rînd, avem în vedere repartizarea justă pe teritoriu a forțelor de producție, care să creeze condiții de lucru pentru oamenii muncii din toate zonele țării, să asigure și din punct de vedere social prezența clasei muncitoare în toate județele. În fond, problema dezvoltării tuturor județelor, a tuturor zonelor țării constituie de asemenea o problemă nu numai practică, dar și teoretică — și știm că Engels i-a acordat o atenție deosebită.

Avem în vedere, de asemenea, organizarea rațională și sistematizarea mai bună a teritoriului țării noastre, crearea de noi centre orășenești și organizarea pe baze științifice a vieții comunelor și satelor patriei, astfel încît să se asigure apropierea treptată a satului de oraș, a condițiilor de viață de la sate de cele de la orașe. Ca urmare a acestor măsuri vor avea loc schimbări puternice în structura societății noastre, ceea ce va duce la creșterea și mai accentuată a rolului clasei muncitoare ca forță principală în întreaga viață economică și socială.

Ca rezultat al acestor transformări economice și sociale va cunoaște o puternică dezvoltare intelectualitatea noastră, îndeosebi intelectualitatea tehnică, va crește rolul științei ca factor tot mai important în întreaga activitate de organizare a societății socialiste.

Vorbind de făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate avem în vedere, de asemenea, schimbările ce vor interveni în activitatea de producție, în baza mecanizării, automatizării și cibernetizării — și care vor duce la reducerea simțitoare a deosebirilor dintre munca fizică și intelectuală.

Avem în vedere ca, în procesul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, să asigurăm ridicarea nivelului de trai al întregului popor, crearea

condițiilor pentru a satisface tot mai din plin cerințele tuturor membrilor societății. Totodată, avem în vedere dezvoltarea puternică a culturii, ridicarea nivelului de instruire a tuturor cetățenilor; practic, în anii 1990 se va asigura, în țara noastră, ca întregul tineret să frecventeze învățămîntul liceal.

În concepția noastră de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate avem, de asemenea, în vedere o mai justă repartiție a venitului național, în ce privește asigurarea unui raport just între fondul de acumulare și fondul de consum, atît în scopul asigurării reproducției socialiste lărgite, ca o condiție esențială a progresului susținut al României, cît și pentru a asigura ridicarea corespunzătoare a nivelului de viață al poporului. În același timp, avem în vedere ca repartiția fondului pentru consum să se facă într-un spirit de echitate socialistă, desigur, menținîndu-se principiul repartiției după munca depusă și după importanța acestei munci din punct de vedere social, dar micșorînd decalajul între veniturile mari și cele mici, păstrînd o proporție echitabilă, rațională.

Este de înțeles că se impune, totodată, să desfășurăm o acțiune conștientă de perfecționare a relațiilor de producție și, în general, a relațiilor dintre membrii societății noastre socialiste.

Dar toate acestea nu ar da imaginea completă a ceea ce înțelegem noi prin făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate dacă nu am avea în vedere și activitatea pentru transformarea conștiinței oamenilor. Poporul trebuie să acționeze conștient pentru rezolvarea tuturor problemelor ce se ridică în procesul făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, să-și făurească în mod conștient viitorul. Aceasta impune luarea tuturor măsurilor pentru intensificarea activității ideologice și educative, activitate care trebuie să aibă un rol tot mai important în formarea omului nou, în dezvoltarea conștiinței socialiste, în întreaga activitate de edificare a societății noastre noi.

Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate trebuie să asigure muncă pentru toți cetățenii; munca trebuie să devină atît o necesitate cît și o plăcere pentru toți membrii societății. Toți cetățenii trebuie să depună o muncă utilă!

Este necesar să acționăm continuu pentru perfecționarea organizării, conducerii și planificării întregii activități sociale. Toate acestea trebuie legate strîns de participarea tot mai activă a clasei muncitoare și a întregului popor la conducerea societății, deoarece numai astfel democrația socialistă se va afirma drept cea mai avansată democrație din lume. Aceasta constituie, de altfel, o latură inseparabilă și o cerință obligatorie a construirii societății socialiste multilateral dezvoltate, a trecerii la făurirea societății comuniste.

Așa cum am arătat și la a 50-a aniversare a partidului, realizarea acestui obiectiv fundamental ne va cere cîteva cincinale, presupune o perioadă de timp care se va întinde probabil pînă prin anii 1985—1990. De abia atunci societatea socialistă românească va avea asigurate condițiile pentru satisfacerea mai deplină a cerințelor tuturor membrilor săi și se va putea pune problema trecerii la o nouă etapă — etapa înfăptuirii treptate a societății comuniste în România.

După cum se știe, o dată cu noul plan cincinal 1971—1975, am trecut la realizarea obiectivului fundamental trasat de Congresul al X-lea al partidului. Plenara Comitetului Central din luna mai a acestui

an a hotărît întocmirea prognozelor de dezvoltare economică a României pînă în anii 1990—2000, iar recent s-a format Comisia de partid și de stat care va trebui să execute această lucrare deosebit de importantă. În fond, aceste prognoze vor constitui programul dezvoltării societății socialiste multilateral dezvoltate în România.

Pe baza hotărîrilor Conferinței Naționale și ale Congresului al X-lea au fost luate o serie de măsuri privind perfecționarea conducerii societății noastre. A fost introdus în toate domeniile de activitate și la toate nivelurile principiul muncii colective; s-a pus și se pune un accent deosebit pe creșterea rolului clasei muncitoare, pe participarea reprezentanților clasei muncitoare la conducerea organelor economice, sociale și de stat, la conducerea societății noastre. Au fost create comitetele de direcție și de administrație, s-au instituționalizat adunările generale în care oamenii muncii, clasa muncitoare au un cuvînt hotărîtor. S-au luat măsuri pentru prezența mai puternică în conducerile sindicatelor, și organizațiilor de tineret a clasei muncitoare, a oamenilor care lucrează nemijlocit în producție; aceleași măsuri au fost luate și în ce privește organele de partid. Se reorganizează controlul obștesc în care, de asemenea, clasa muncitoare este chemată să joace un rol important.

După cum vedeți, în toate măsurile de perfecționare a conducerii societății noastre pe prim plan stă clasa muncitoare, clasa cea mai înaintată a societății noastre, principala forță productivă care a dovedit că știe să-și îndeplinească în mod minunat rolul său de conducător al întregii noastre națiuni. *(Aplauze prelungite).*

În același timp, în cadrul tuturor măsurilor pe care le-am luat am avut în vedere să asigurăm ca partidul, organele sale, organizațiile de partid să-și întărească rolul conducător și să îndrume toate sectoarele activității de construcție socialistă din patria noastră. Experiența pe care am dobîndit-o în construcția socialismului demonstrează că fără conducerea de către partid nu este posibilă făurirea noii orînduiri, că aceasta este de neconceput fără o forță de avangardă înarmată cu o ideologie clară, marxist-leninistă, cu o ideologie revoluționară de transformare a societății omenești. De aceea, noi acordăm și vom acorda toată atenția întăririi partidului, a rolului său conducător, îndeplinirii de către toate organele și organizațiile de partid, de către fiecare membru de partid a misiunii și răspunderilor ce le revin față de popor, de clasa muncitoare, de națiunea noastră socialistă.

În același timp, avem în vedere că în toată această perioadă statul va trebui să aibă rolul de organizator și conducător al întregului proces de dezvoltare a societății, că este necesar să întărim organele noastre de stat, să perfecționăm activitatea lor, combătînd birocratismul, tendințele de funcționarism care s-au încuibărit în multe din ele, transformîndu-le în organe vii, care să-și îndeplinească în bune condiții misiunea încredințată de clasa muncitoare. Nu se poate concepe făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate fără o conducere unică, fără funcționarea puternică a centralismului democratic, și, totodată, fără o strînsă legătură a organelor de stat cu clasa muncitoare, cu poporul, fără a acționa după un plan unic, nu numai în economie, ci în

toate domeniile de activitate. Numai acţionînd într-o perspectivă unică generală şi, în acelaşi timp, întărind drepturile, autonomia, independenţa şi iniţiativa organelor locale, a oamenilor muncii, vom putea — pe baza îmbinării armonioase a conducerii unitare cu iniţiativa şi experienţa de jos — să asigurăm mersul înainte al societăţii noastre socialiste. Noi sîntem împotriva oricăror mentalităţi anarhice, a oricăror concepţii liberaliste, aşa cum sîntem împotriva centralismului excesiv, împotriva oricăror încercări de a slăbi contactul permanent cu clasa muncitoare, cu poporul.

Tocmai măsurile noastre legate de introducerea principiului muncii colective, de renunţare la aşa-zisa conducere unipersonală, sînt o dovadă a justeţei cu care acţionează partidul pentru atragerea oamenilor muncii, şi în primul rînd a clasei muncitoare, la conducerea societăţii, sînt mărturia cea mai grăitoare a dezvoltării continue a democraţiei noastre socialiste.

Toate aceste măsuri vădesc creşterea continuă a rolului activităţii conştiente de cunoaştere şi de aplicare creatoare a legilor obiective ale făuririi noii orînduiri. Putem spune că cunoaşterea acestor legi, şi în general stăpînirea ştiinţei conducerii, a folosirii legilor obiective, constituie factori de prim ordin pentru înfăptuirea cu succes a sarcinilor trasate de Congresul al X-lea al partidului. Dar, pentru aceasta, este necesară ridicarea nivelului politic-ideologic al activului de partid şi de stat, al cadrelor conducătoare, al tuturor membrilor de partid. A fi conducător de partid şi de stat, a fi activist de partid şi de stat presupune să ai o bună pregătire ideologică marxist-leninistă. Fără aceasta, nimeni nu va putea

să-şi îndeplinească cum trebuie sarcina încredinţată de partid. Subliniez acest lucru pentru că se pare că şi-a făcut loc o anumită concepţie, şi anume că dacă posezi anumite cunoştinţe tehnico-profesionale, te preocupi de soluţionarea acestor probleme, aceasta este suficient pentru a fi conducător. Nu, tovarăşi, numai aceasta nu este suficient! Oricît de bun specialist ar fi cineva — şi noi avem nevoie de specialişti şi trebuie să insistăm pentru ridicarea cunoştinţelor de specialitate — nu va putea fi conducător de partid şi de stat acela care nu se preocupă de ridicarea nivelului său ideologic-politic. El poate fi un bun specialist, poate fi un bun funcţionar, dar nu un conducător politic. Or, noi avem nevoie de conducători politici, cu o temeinică pregătire marxist-leninistă, ideologică, teoretică, oameni care nu numai să aplice hotărîrile partidului, deoarece pentru un conducător aceasta nu este suficient, ci în stare să contribuie la elaborarea tezelor teoretice, a liniei generale politice a partidului de construire a socialismului în ţara noastră. Iată de ce ridicarea nivelului ideologic al conducătorilor de partid şi al activului de partid devine o problemă fundamentală pentru asigurarea mersului înainte, în bune condiţii, al societăţii noastre socialiste. Desigur, paralel cu aceasta, este necesar să ne preocupăm de ridicarea nivelului politic, a conştiinţei comuniste a tuturor membrilor de partid, deoarece fiecare membru de partid, la locul său de muncă, trebuie să fie un activist, un luptător pentru înfăptuirea liniei politice generale a partidului nostru, pe care să o înţeleagă, să ştie să o explice, să-i convingă şi pe alţii de justeţea ei.

În același timp, activitatea noastră cultural-educativă, politică de masă trebuie să fie îndreptată spre ridicarea nivelului de conștiință socialistă a întregului popor. Așa cum am mai spus, și în acest domeniu avem o serie de rezultate pozitive. Cu toate acestea, activitatea ideologică și educativă este rămasă în urmă față de dezvoltarea generală a societății. Este adevărat — și cîțiva tovarăși au vorbit aici despre aceasta — dezvoltarea conștiinței se realizează mai încet, rămîne de multe ori în urma dezvoltării forțelor de producție. Dar, consider că în condițiile socialismului noi nu trebuie să ne mulțumim cu această constatare, ci trebuie să acționăm cu toată fermitatea pentru a nu se ajunge la această rămînere în urmă, pentru a asigura ridicarea continuă a conștiinței maselor de oameni ai muncii, deoarece numai așa clasa muncitoare își va putea îndeplini rolul său de clasă conducătoare, numai așa poporul, stăpîn pe destinele sale, își va putea construi în mod conștient viitorul ; numai așa participarea maselor largi la conducerea societății va deveni o realitate, iar democrația socialistă se va afirma ca o forță dinamizatoare a societății noastre.

Noi concepem clasa muncitoare nu ca o masă chemată numai să realizeze hotărîrile, ci ca o clasă conducătoare, ca o clasă conștientă de rolul său istoric. Așa au conceput-o de altfel și clasicii marxism-leninismului și nici nu poate fi concepută altfel ! Nu se poate vorbi de socialism dacă nu luăm măsuri ca clasa muncitoare, în numele căreia se guvernează, să-și îndeplinească într-adevăr rolul conducător și să participe la guvernarea societății. *(Aplauze puternice).*

Tovarăși,

Pornind de la constatările și considerentele arătate mai înainte, permiteți-mi să mă refer mai concret la unele aspecte ale activității ideologice și cultural-educative.

Cum pe drept cuvînt s-a arătat aici, în anii construcției socialiste munca de educare politică a maselor largi populare a avut un rol important în unirea eforturilor întregului popor pentru înfăptuirea hotărîrilor partidului de edificare a socialismului. După Congresul al IX-lea al partidului, activitatea politică-ideologică s-a desfășurat cu o și mai mare intensitate.

A crescut în mod simțitor nivelul politic al membrilor de partid și al oamenilor muncii. În centrul întregii activități educative au stat documentele Congresului al IX-lea, ale Conferinței Naționale și ale Congresului al X-lea, alte hotărîri și documente ale Comitetului Central al partidului nostru. S-a desfășurat o largă activitate teoretică, fără precedent în trecut, în domeniul științelor economice, filozofice, conducerii societății, fundamentării teoretice a principiilor politicii interne și externe a partidului și statului nostru. S-au organizat o serie de forme de învățămînt și cursuri, atît pentru activ cît și pentru masa membrilor de partid. Putem spune, deci, că munca de ridicare a nivelului ideologic, de educare marxist-leninistă a partidului și cadrelor sale a jucat un rol de mare însemnătate, în toată această perioadă, în activitatea partidului și statului nostru. Trebuie deci să subliniem că și datorită activității ideologice și politice, partidul nostru a putut să aplice cu rezultate bune principiile marxist-leniniste la condițiile țării noastre, să asigure mersul înainte al construcției so-

cialiste. Nu există practic nici un domeniu de activitate unde să nu se fi reflectat, într-o formă sau alta, această activitate politico-educativă. Roadele acestei munci se văd — așa cum au subliniat aici mai mulți tovarăși — în felul cum clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, înfăptuiesc în viață politica internă și externă a partidului.

Cu toate acestea, nu putem să ne declarăm pe deplin mulțumiți, nu putem să trecem cu vederea o serie de lipsuri, unele foarte serioase, care se mai manifestă în munca ideologică și educativ-culturală. Am în vedere în primul rînd faptul că activitatea teoretică este încă timidă. Nu se abordează cu fermitate, în spiritul materialismului dialectic și istoric, problemele noi care apar în societatea noastră. M-am referit mai înainte la teza făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, teză despre care n-am putea spune că s-a vorbit prea mult, sau că s-a făcut prea mult pentru fundamentarea ei ideologică și teoretică. La fel, nu s-a făcut prea mult pentru a se explica schimbările intervenite în societate, rolul clasei muncitoare, problema raportului între fondul de consum și cel de acumulare, care sînt atît probleme practice, cît și probleme principiale, teoretice ale făuririi societății socialiste. Și trebuie să spunem că în această privință există chiar la unele cadre de răspundere multe confuzii și neînțelegeri. Același lucru se poate spune despre problemele repartiției în socialism, ale cointeresării materiale, ale noii calități a oamenilor muncii — de proprietari și producători în societate — care sînt nu numai lucruri practice, dar și teoretice, deoarece din ele se trag concluzii în legătură cu felul

cum trebuie acționat pentru soluționarea problemelor mersului nostru înainte. Cu atît mai mult, cu cît mai cu seamă în problemele repartiției și calității noi a oamenilor muncii există încă unele confuzii, neînțelegeri care au repercusiuni directe atît în relațiile sociale, cît și în procesul de producție. Se obișnuiește mai cu seamă în ultimii ani să se vorbească foarte mult despre rolul cointeresării materiale — și pe bună dreptate, întrucît problema unei repartiții juste a fondului de consum între membrii societății, deci a cointeresării materiale a producătorilor, are o importanță mare. Dar s-a uitat aproape complet de către unii tovarăși — mai cu seamă din domeniul economic, dar și din sfera activității de partid — de rolul conștiinței oamenilor în realizarea programului partidului.

Ne întîlnim zilnic cu astfel de probleme, le-am discutat de multe ori cu tovarășii din economie, dar e bine să le discutăm și aici. S-a creat un obicei ca atunci cînd ne propunem să realizăm ceva să se spună că pentru aceasta trebuie să plătim în plus, ca și cum repartiția principală după muncă, pe care o reprezintă salariul, nu ar fi și cointeresare materială, iar cel care trebuie să execute o anumită muncă nu e plătit pentru a face aceasta. Această mentalitate poate deveni dăunătoare pentru dezvoltarea gîndirii și concepției atît a unor cadre, cît și a unor oameni ai muncii, pentru formarea conștiinței socialiste a clasei muncitoare, a întregului popor. Preocupîndu-ne de cointeresarea materială, să nu uităm nici un moment de esența nouă a clasei muncitoare din țara noastră, de faptul că ea este atît proprietară cît și producătoare, că în această calitate ea are obligația de a gospodări bine mijloacele ce-i stau la îndemînă spre a

asigura dezvoltarea continuă a societății. Fiecare are obligația și răspunderea de a-și aduce din plin contribuția la progresul general al societății noastre socialiste.

Prin ceea ce am spus nu vreau să subapreciez în nici un fel eforturile eroicei noastre clase muncitoare, ale oamenilor muncii, entuziasmul cu care ei răspund politicii partidului ; vreau însă să atrag atenția acelora care lucrează în domeniul muncii ideologice și teoretice că neglijează asemenea probleme în activitatea de propagandă, de educare a oamenilor muncii, a poporului nostru.

Problemele eticii comuniste, problemele echității sociale sînt, de asemenea, nu numai probleme, ca să zic așa, practice, ci și teoretice. Sînt mulți care consideră că este bine să se vorbească despre echitate socială la congrese sau în anumite adunări, dar în practică nu trebuie să se aplice ; sînt alții care ar dori să primească cît mai mult și să dea cît mai puțin societății, oameni pe care nu-i interesează care este venitul mediu sau venitul minim și care nu vor să înțeleagă că societatea nu poate asigura venituri oamenilor muncii decît într-o anumită limită, corespunzător nivelului de dezvoltare la care a ajuns ; sînt, de asemenea, oameni care nu înțeleg că fiecare e dator să dea cît mai mult societății, nu să se preocupe de a-și însuși cît mai mult de la societate și, mai ales, fără muncă. Aceasta este o problemă foarte serioasă, cu un caracter ideologic și educativ deosebit de important.

De asemenea, problemele umanismului și ale democrației socialiste nu e suficient numai să le afirmăm, ci trebuie să le tratăm și teoretic, să elaborăm tezele dezvoltării și afirmării lor în viață, la fel cum

trebuie să tratăm problema rolului și a poziției comunistului în societate. Noi vorbim puțin în ultimul timp de acest lucru, tovarăși. Chiar la primirea în partid se pun puține întrebări în acest sens. Cel care vrea să intre în partid trebuie să cunoască programul partidului și să știe ce înseamnă a fi comunist. În ilegalitate, cînd noi intram în partid, știam că trebuie să luptăm pentru a răsturna burghezia și moșierimea, că ne așteaptă închisoarea ; știam că trebuie să luptăm pentru prietenia cu Uniunea Sovietică, pentru solidaritate cu clasa muncitoare de pretutindeni.

Astăzi nu mai avem nici burghezie, nici moșierime, nici un fel de clase exploatatoare. Dar oare comuniștii nu mai au obligații în societate ? Atunci s-ar șterge orice deosebire între membrii de partid și cei fără de partid ? Consider că este necesar ca și în această direcție să acționăm ; elaborarea acestor fundamentări teoretice să constituie un punct principal în activitatea noastră. Comunistul trebuie să fie luptătorul de avangardă împotriva vechiului, împotriva rămășițelor mentalității burgheze din conștiința oamenilor, a diferitelor forme de misticism, a unor influențe din afară ; el trebuie să fie luptător pentru socialism, să se preocupe de rezolvarea corespunzătoare a problemelor clasei muncitoare, să lupte pentru afirmarea ei ca forță conducătoare în societate, pentru realizarea în viață a echității sociale.

Într-adevăr, comunistul trebuie să fie și personal un model, să știe să lupte pentru realizarea principiilor comuniste de organizare a societății, a principiilor noi de viață. Eu nu aș putea spune că activitatea noastră ideologică se ocupă cum trebuie de această problemă.

Sînt, de asemenea, probleme importante privind

felul în care trebuie să acționeze diferite legități, cum ar fi, de exemplu, legea valorii în condițiile socialismului. Știm bine că și în această privință există destule confuzii astăzi, destule teze. Partidul nostru nu poate ocoli această problemă, nu se poate face că nu vede și nu aude — cum se spune. Pentru că, în fond, problemele se pun și sîntem obligați să le abordăm, să le discutăm și să înarmăm partidul cu concepția noastră, cu felul nostru de a înțelege lucrurile și de a acționa în aceste probleme. Știți bine, tovarăși, — mai cu seamă cei care lucrează în sectorul economic — că ne intîlnim adesea cu tot felul de păreri asupra acestei probleme. Nu vreau s-o aprofundez acum, dar ea constituie o problemă asupra căreia activitatea noastră ideologică și teoretică nu poate să nu se oprească și să nu o clarifice pînă la capăt, tocmai pentru a înarma întregul partid cu o linie limpede în acest domeniu. Problemele organizării, conducerii și planificării nu sînt numai probleme — ca să zic așa — organizatorice ; ele sînt și probleme teoretice, ideologice — și trebuie, de asemenea, să le acordăm atenția necesară.

O problemă căreia cred că ar trebui să-i acordăm mai multă atenție — la care m-am referit, e adevărat, și în ședința recentă a Comitetului Executiv și a guvernului — este cea legată de folosirea mai bună a forțelor proprii de cercetare, tehnice și muncitorești, pentru dezvoltarea economiei naționale, a societății noastre. A devenit un obicei nu prea bun, tovarăși, de a privi numai spre ceea ce se face în altă parte, în străinătate, de a apela pentru orice la import. Aceasta arată că există și o anumită concepție de a considera că tot ce este străin este mai bun, o anumită — hai să-i zicem — ploconire față de ceea ce este străin, și

mai cu seamă față de ceea ce este produs în Occident, fie că e bun, fie că e rău. Unii merg pînă acolo încît apreciază nu dacă utilajul funcționează bine, ci dacă firma e renumită. Deci, există o anumită mentalitate față de care activitatea noastră ideologică nu a luat atitudine, o concepție care devine periculoasă pentru mersul nostru înainte, o atitudine de ploconire în fața a tot ce este străin. Știți bine că în trecut, Eminescu, în poeziile sale, a criticat și și-a bătut joc de asemenea mentalități. Cu atît mai mult trebuie să facem noi astăzi aceasta. Este necesar ca televiziunea noastră în loc să ironizeze un director care nu știe o limbă străină să-și bată joc de cel care se ploconește în fața străinătății, care, cunoscînd și vorbind o limbă străină, îi e rușine să mai vorbească și românește ! Noi avem, din păcate, snobi cărora le e oarecum rușine să vorbească limba poporului lor. Ce fel de oameni sînt aceștia? A cui pîine o mănîncă ei? Nu a poporului, a clasei muncitoare, a țărănimii ? Și aceasta face parte din noțiunea de ploconire în fața a tot ceea ce este străin. Nu vreau să fiu rău înțeles. Noi sîntem pentru învățarea limbilor străine, aceasta este o necesitate ! Sîntem însă împotriva ploconirii în fața a tot ceea ce este străin, a înjosirii propriei limbi, a propriei națiuni. Sînt două lucruri distincte.

Deci, aceasta este o problemă principială — și ca să revin la economie, are și un alt aspect ; ea reprezintă și o manifestare a neîncrederii în forțele proprii ale muncitorilor, tehnicienilor, ale oamenilor de știință, o manifestare a neîncrederii în clasa noastră muncitoare. Or, este cunoscut că atunci cînd am pus sarcini în fața muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor și a cercetătorilor, am rezolvat multe probleme complicate. Chiar la unele utilaje importate, pînă la urmă

a trebuit să-i punem pe tehnicienii români să găsească soluții și să asigure buna funcționare. Dar de ce oare să nu facem aceasta de la început? De ce să nu punem pe tehnicienii noștri să lucreze, să perfecționeze o instalație, să ducă mai departe tehnica? Este timpul ca și din punct de vedere principial, teoretic, ideologic să luăm o poziție fermă în această privință, spre a înarma pe toți activiștii noștri de partid și de stat, din toate sectoarele de activitate, cu înțelegerea clară a necesității de a pune pe primul plan forțele proprii, folosirea muncii și conștiinței proprii, a priceperii proprii, a forțelor clasei muncitoare proprii — și numai după aceea să apelăm la import.

Aceasta nu înseamnă nici naționalism, nici îngustime națională, nici izolare națională ; aceasta înseamnă calea sigură a construirii socialismului. Nimeni nu va putea obține succese în făurirea orînduirii noi fără a se bizui pe clasa sa muncitoare, pe intelectualitatea proprie, pe tot ceea ce are mai bun poporul din care face parte. Desigur, aceasta înseamnă totodată și o strînsă colaborare cu țările socialiste, și cu alte țări, o largă participare la schimbul mondial de valori materiale, intelectuale, științifice ; dar să venim nu cu căciula în mînă, ploconindu-ne, ci ca parteneri egali, ca oameni care știm să muncim, să luptăm pentru a ne aduce contribuția la dezvoltarea bazei materiale a societății, a științei și culturii. Din rîndurile poporului nostru s-au ridicat mulți oameni de valoare.

O altă problemă asupra căreia cred că este necesar să insistăm mai mult în activitatea noastră teoretică este cea a rolului partidului și statului. Deși toți afirmă că recunosc rolul conducător al partidului, auzi totuși pe unii spunînd cam așa : bine, bine, înțeleg rolul conducător al partidului, dar de ce și în artă, de ce și în literatură ? Ce poate să facă partidul aici ? Și se mai spune așa și în alte domenii. Se pare că este nevoie, într-adevăr, să ducem pînă la capăt aceste clarificări teoretice și ideologice. Vorbind de rolul partidului ca forță conducătoare în întreaga activitate socială, nu trebuie să lăsăm la o parte nici învățămîntul, nici literatura, nici arta plastică, nici muzica, nici știința, nici un alt sector, pentru că așa cum am mai arătat, noi privim problema făuririi societății socialiste nu numai din punctul de vedere al bazei materiale, ci în contextul ei general, cuprinzînd toate laturile vieții sociale, materiale și spirituale ; deci forța partidului, conducerea sa, trebuie să se facă simțite în toate domeniile de activitate. Este necesar ca această problemă să fie bine lămurită, teoretic, ideologic, pentru a nu mai exista nici un fel de neclaritate. Tot așa este necesar ca și asupra rolului statului să existe o înțelegere deplină, pentru că statul clasei muncitoare are dreptul să se amestece și în literatură, și în arta plastică, și în muzică, să admită numai ceea ce consideră că corespunde socialismului, intereselor patriei noastre socialiste. Acesta este rolul statului în societate și așa va fi pînă cînd va dispare statul ! Și chiar și în comunism, cînd va dispare statul, societatea nu va admite decît ceea ce va considera că îi este util !

De ce reamintesc aceste lucruri ? Pentru că unora li se pare că aud problemele acestea pentru prima dată. Aceasta arată că nu am clarificat pînă la capăt aceste probleme și nu am făcut ca unii oameni, care au rolul de a-i educa pe alții, să înțeleagă lucruri elementare, care constituie A.B.C.-ul socialismului științific, A.B.C.-ul ideologiei marxist-leniniste.

Iată de ce consider că problemele acestea trebuie să le tratăm deschis, nu în mod călduţ, cu menajamente, pentru că acest fel de a discuta lucrurile este dăunător. Pe drept cuvînt au arătat aici unii tovarăşi că noi ne-am angajat să făurim o orînduire nouă, că am realizat-o pînă la o anumită etapă, că toţi acceptăm socialismul ca singura societate în stare să asigure poporului o viaţă demnă. Şi întregul nostru popor sprijină şi aprobă această politică. Şi atunci, de ce nu trebuie să discutăm clar, între noi : Cum trebuie să arate societatea socialistă ? Cum trebuie să lucreze partidul ? Cum trebuie să lucreze statul ? Cum trebuie să lucreze sindicatul, Uniunea scriitorilor, Comitetul de Cultură ? Hai să ne aşezăm, să discutăm şi să ne clarificăm ! Trebuie să punem cu desăvîrşire capăt mentalităţii : „Aici este feuda mea şi nu se poate amesteca nimeni". Nici un sector de activitate nu este feuda cuiva. Oricine este pus să lucreze într-un minister, într-o uniune, într-un sindicat, este pus acolo de partid, de clasa muncitoare şi dacă nu-şi îndeplineşte misiunea ce i s-a încredinţat trebuie dat la o parte şi înlocuit cu oameni capabili să realizeze politica partidului. *(Aplauze prelungite)*. Noi am lichidat şi feudalismul, şi capitalismul şi nu vrem să mai admitem să se creeze vreo feudă a cuiva în vreun sector de activitate ! Se spune uneori : „Acesta este institutul meu", ca şi cum respectivul ar fi devenit proprietar. Deşi unii n-au făcut nimic pentru a contribui la dezvoltarea lui, totuşi spun : „E institutul *meu*, şi cum să vină cineva să se amestece în institutul *meu* ?" Unii doresc chiar să lase aceste institute drept moştenire. Este necesar să punem capăt cu desăvîrşire unor asemenea mentalităţi în toate domeniile de activitate. Mai sînt şi directori

care se consideră proprietari de întreprindere şi, ca atare, se comportă faţă de muncitori ca proprietari, nu ca reprezentanţi ai clasei muncitoare, care sînt puşi acolo să se îngrijească de interesele clasei muncitoare. Şi aceasta se întîmplă tocmai datorită acestor concepţii şi mentalităţi, faţă de care noi nu am luat şi nu luăm poziţie hotărîtă, intransigentă. De ce ridic aceste lucruri ? Pentru că problemele pe care le dezbatem sînt probleme mai generale — nu privesc doar felul în care s-a scris o carte sau alta, sau s-a pictat un tablou ; pentru aceasta n-am fi făcut consfătuirea. Ne-am adunat aici să dezbatem probleme fundamentale care privesc aşezarea relaţiilor din societatea noastră, care privesc concepţia, felul de a gîndi organizarea raporturilor sociale, dezvoltarea societăţii noastre.

Este adevărat că despre problema politicii externe se scrie pe larg, dar n-aş putea spune că abordăm prea mult din punct de vedere teoretic principiile politicii noastre internaţionale, principiile relaţiilor dintre ţările socialiste ; le afirmăm cîteodată, dar nu desfăşurăm o activitate teoretică atît pentru a înarma partidul nostru, cît şi pentru a ne aduce contribuţia la clarificarea generală a problemelor.

Noi militām activ pentru a depăşi divergenţele existente, pentru întărirea unităţii şi colaborării dintre ţările socialiste. Cunoaşteţi că întotdeauna partidul nostru a fost militantul cel mai neobosit pentru prietenia cu Uniunea Sovietică ; întotdeauna partidul nostru a studiat şi a învăţat din experienţa primului stat socialist, aşa cum studiem astăzi şi experienţa celorlalte state socialiste care au apărut în lume. Revoluţionarii români au salutat cu căldură Marea Revoluţie din Octombrie şi au luptat cu arma în mînă

pentru apărarea tînărului stat sovietic. Am sprijinit și ne-am preocupat permanent pentru a se înlătura politica pe care o duceau în trecut clasele stăpînitoare împotriva Uniunii Sovietice, pentru prietenia și colaborarea cu Uniunea Sovietică. Am înfăptuit după eliberare relații noi de prietenie și colaborare cu Uniunea Sovietică. Apreciem și am apreciat importanța Revoluției din Octombrie, care a deschis calea transformării revoluționare, socialiste a lumii, rolul Uniunii Sovietice în dezvoltarea socialismului, în întreaga viață internațională de astăzi. Tot așa am salutat victoria revoluției socialiste în alte state, victoria revoluției socialiste în China, care a marcat, de asemenea, o cotitură în istoria revoluționară mondială.

Cunoașteți vizita pe care am făcut-o în China și în alte țări socialiste din Asia, primirea deosebit de călduroasă de care ne-am bucurat, atît din partea conducătorilor de partid și de stat chinezi și a poporului chinez, cît și din partea conducătorilor de partid și de stat și a popoarelor din R. D. Vietnam, R. P. D. Coreeană și R. P. Mongolă. Vizitele făcute în aceste țări, convorbirile avute și comunicatele elaborate vor exercita o puternică influență în dezvoltarea relațiilor dintre partidele și țările noastre, reprezentînd totodată o contribuție importantă la cauza întăririi unității țărilor socialiste și a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, la cauza socialismului și păcii în lume. Acesta este rezultatul politicii marxist-leniniste a partidului nostru, al preocupării sale de a dezvolta relațiile de colaborare cu toate țările socialiste, de a milita neobosit pentru întărirea unității tuturor forțelor antiimperialiste. În munca noastră ideologică de aceste probleme trebuie să ne preocupăm mai mult, pentru că este necesar și aici să

aducem claritate deplină, ca toată lumea să înțeleagă prețuirea pe care noi o dăm Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, rolului Uniunii Sovietice, prețuirea pe care o dăm tuturor țărilor socialiste, revoluției din China, rolului R. P. Chineze, preocuparea noastră de a așeza relațiile dintre țările socialiste pe principii marxist-leniniste, ale egalității în drepturi, ale respectului independenței și suveranității naționale. Nu sînt probleme numai practice, deși au mare importanță din acest punct de vedere, ci sînt și probleme de însemnătate teoretică internațională și noi trebuie să le acordăm o atenție mai mare decît pînă acum. În legătură cu aceasta este necesar să elaborăm lucrări despre importanța Revoluției din Octombrie, despre victoria revoluției în celelalte țări socialiste, despre însemnătatea revoluției chineze, precum și despre victoria socialismului în țările sistemului socialist mondial, despre influența sistemului socialist mondial asupra dezvoltării sociale contemporane — lucrări care să contribuie la înarmarea teoretică a membrilor partidului nostru, a întregului popor, să stea la baza învățămîntului de partid și de stat.

Este necesar să dezbatem mai serios raportul între național și internațional, mai ales că în legătură cu aceste probleme circulă tot felul de confuzii, se pun în circulație tot felul de idei greșite. Noi trebuie și aici — pe plan teoretic, principial — să aducem claritate în ceea ce privește rolul națiunii, al factorului național, interdependența între național și internațional, condiționarea reciprocă a acestor doi factori fără de care nu se poate asigura mersul înainte. Să tratăm, de asemenea, problema internaționalismului proletar în spiritul liniei stabilite de Congresul al X-lea al partidului nostru — și s-o tratăm deschis, cu

claritate. Așa cum este necesar să abordăm cu multă claritate problema cooperării economice și problema integrării socialiste. Noțiunea de integrare a fost introdusă în limbajul economic internațional. Se discută despre integrare — și cea socialistă și cea din Piața comună. Să vedem ce înseamnă acest lucru teoretic, principial, și să ne spunem punctul de vedere, să elaborăm orientarea clară a partidului nostru în această problemă. Trebuie să analizăm în mod distinct tezele și practicile legate de integrarea capitalistă, precum și problema relațiilor de cooperare socialistă, a formelor de integrare în cadrul C.A.E.R. Noi am ajuns împreună cu țările membre ale C.A.E.R. la o anumită concluzie cu privire la ceea ce înseamnă integrare, în sensul că aceasta nu afectează independența și suveranitatea națională, nu duce la planificare comună și la forme de organizare suprastatală. Dezvoltarea și adîncirea cooperării este menită să asigure egalitatea deplină între țările socialiste, avantajul reciproc, soluționarea problemelor în spiritul liberului consimțămînt și al intereselor fiecărei țări socialiste, asigurarea dezvoltării și înfloririi economiei naționale a fiecărui stat socialist. Toate acestea sînt menite să contribuie la întărirea unității țărilor socialiste, la afirmarea socialismului în lume. De aceea trebuie să tratăm aceste probleme aprofundat pentru ca fiecare dintre tovarășii noștri, începînd cu membrii Comitetului Central, cu activul, întregul partid și popor să cunoască bine punctul nostru de vedere. Trebuie să discutăm și despre Piața comună ; e o problemă tot principială. Să analizăm și să tragem concluzii atît în legătură cu aceasta, cît și cu alte fenomene ce apar pe plan internațional și care se cer analizate, la care trebuie să se dea răspunsuri.

Nu are rost să ocolim problemele care se pun în viață. Sînt fenomene diverse care apar în lumea de astăzi ; este necesar să le interpretăm corespunzător în spiritul concepției noastre despre lume și viață, a materialismului dialectic și istoric, să dăm răspuns la întrebările care se ridică în legătură cu aceste fenomene.

Trebuie să tratăm mai pe larg și principial, din punct de vedere ideologic și teoretic, problema luptei de eliberare națională și mai cu seamă a dezvoltării statelor naționale, pentru că aceasta are, de asemenea, o mare însemnătate pentru întreaga noastră activitate internațională. Este necesar să abordăm în mai mare măsură problemele țărilor în curs de dezvoltare, să ne oprim asupra rolului țărilor mici și mijlocii în viața internațională de astăzi — din punct de vedere nu numai practic, ci și din punct de vedere teoretic, al luptei împotriva imperialismului, pentru transformarea democratică a lumii.

Este necesar, tovarăși, să analizăm, de asemenea, capitalismul, imperialismul de astăzi, pentru că nu ne mai putem mulțumi numai cu repetarea tezelor vechi, deoarece au avut loc schimbări serioase — și dacă nu ținem seama de ele, ajungem, cîteodată, la concluzii greșite.

Se ridică un șir de alte probleme în legătură cu dezvoltarea mișcării comuniste și muncitorești, cu relațiile dintre partidele comuniste, dintre forțele antiimperialiste, mișcările democratice — probleme care se cer, de asemenea, abordate pe larg în activitatea noastră ideologică și teoretică. În general, consider că este necesar ca activitatea ideologică, teoretică a partidului nostru să abordeze toate problemele care apar în viața contemporană, să le trateze deschis, de pe

poziţii marxist-leniniste, să elaboreze o concepţie şi o linie clară care să stea la baza întregii munci ideologice de înarmare a partidului, a clasei muncitoare, a poporului nostru.

Este necesar să înţelegem că întreaga noastră activitate ideologică trebuie să aibă la bază concepţia despre lume şi viaţă a clasei muncitoare, materialismul dialectic şi istoric. Numai aşa vom putea să ne aducem contribuţia la dezvoltarea marxism-leninismului în condiţiile epocii de astăzi.

Legat de aceasta, consider că un neajuns al activităţii noastre teoretice şi ideologice îl constituie faptul că activiştii cu munci de conducere se ocupă puţin — unii chiar nu se ocupă deloc — de problemele teoretice, lăsînd de fapt ca de ele să se ocupe numai tovarăşii care s-au specializat în activitate teoretică. Or, ca în toate domeniile ştiinţei — ce nu se poate dezvolta decît dacă se leagă de viaţă — activitatea teoretică în problemele sociale — care, de asemenea, este o activitate ştiinţifică — nu se poate realiza din birou, de către oameni care stau în jurul lor cu tot felul de tratate şi manuale, cu tot felul de reviste, încercînd să tragă concluzii din ele. Tezele teoretice se pot elabora numai de către aceia care iau parte activă la lupta revoluţionară, la lupta de construcţie socialistă, care se află în primele rînduri ale acestei lupte. Înşişi făuritorii marxism-leninismului n-au fost savanţi de cabinet, ci oameni politici, organizatori şi conducători ai luptei revoluţionare — şi tocmai de aceea teoria lor e reală, corespunde vieţii, tezele ei fundamentale au o valabilitate universală. Altfel, ne vom întîlni în continuare cu „lucrări teoretice“ care repetă nişte adevăruri arhicunoscute, cu teze elaborate în urmă cu 50—100 de ani, prezentate

mai pretenţios, mai întortocheat — ca să se înţeleagă mai greu — dar care nu spun nimic nou şi nu aduc nici o contribuţie la dezvoltarea ştiinţei marxist-leniniste. De aceea, eu consider că este o necesitate imperioasă ca de problemele teoretice şi ideologice să se ocupe în primul rînd cadrele de conducere ale partidului nostru, începînd de la Comitetul Central pînă jos; organele colective de conducere ale partidului trebuie să dezbată periodic aceste probleme, să ajungă la concluziile corespunzătoare care să constituie orientarea obligatorie pentru întregul nostru partid. Numai aşa vom desfăşura o activitate ideologică bună, vom da o bază solidă pentru înarmarea partidului cu o concepţie înaintată.

Legat de aceasta, vreau numai să reamintesc şi aici necesitatea ca şi tovarăşii care lucrează pe linie de stat să înţeleagă că ei sînt nu numai specialişti, ci sînt în primul rînd oameni politici; ei sînt puşi vicepreşedinţi, miniştri sau directori, înainte de toate în calitate de oameni politici — şi trebuie să asigure o conducere politică — şi numai în al doilea rînd ca specialişti. Un ministru e un conducător politic. El a fost numit în fruntea unui departament în calitate de om politic, pentru a milita în slujba înfăptuirii liniei partidului. Deci, este necesar să se înţeleagă clar, de către toată lumea, că tovarăşii care sînt puşi să conducă oricare sector de activitate — includ aici şi organizaţiile obşteşti, uniunile de creatori — sînt promovaţi ca oameni politici şi trebuie să pună pe primul plan lupta pentru înfăptuirea politicii partidului în domeniul respectiv, pentru ca toţi cei cu care lucrează ei să cunoască şi să-şi însuşească temeinic linia politică a partidului.

S-a vorbit aici despre rolul care revine Academiei

de științe sociale și politice. Este adevărat, a fost creată de curînd, ceva a început să facă, dar — după mine — puțin. Am concentrat forțe acolo și avem pretenția ca această Academie, așa cum am spus-o de altfel de la început, să fie un instrument în mîna conducerii partidului și statului în activitatea ideologică; pentru aceasta este necesar însă ca la activitatea ei să participe și cadrele de conducere de partid și de stat, deoarece altfel activitatea nu se va îmbunătăți prea mult. Este necesară o mai strînsă legătură între activitatea teoretică și activitatea practică. Aceasta presupune ca tovarășii, chiar dacă au — cum se spune în limbajul Ministerului Muncii — norma de bază la Academie, să fie antrenați la munca politică, practică, la activitatea din întreprinderi și instituții, să fie strîns legați de clasa muncitoare.

Este necesar, de asemenea, să aducem o serie de îmbunătățiri în învățămîntul nostru de partid, începînd cu Academia social-politică „Ștefan Gheorghiu". Programul său trebuie astfel îmbunătățit încît să corespundă cerințelor formării cadrelor de conducere de partid, să creeze conducători de partid, în stare să cunoască problemele și știința politică a conducerii partidului și societății. O parte însemnată din activitatea Academiei este paralelă cu a altor instituții de învățămînt superior. Va trebui să revedem acest lucru, nu este nevoie să avem două facultăți de filozofie, de exemplu — una comunistă și una „pe linie de stat". *(Animație în sală).* Doar societatea noastră n-are decît o singură filozofie! Va trebui să facem astfel încît să avem o singură facultate și o singură filozofie, iar facultatea de filozofie — oriunde se va găsi ea, probabil tot în cadrul Universității — să lucreze nemijlocit sub conducerea Comitetului

Central, în strînsă legătură cu Academia de științe sociale și politice. Numai așa vom putea avea o filozofie marxist-leninistă. De asemenea, trebuie să punem pe altă bază recrutarea studenților pentru filozofie. Aceasta nu este o meserie de specialitate, ci o activitate, prin excelență, ideologică și acolo trebuie să meargă numai oameni recrutați prin partid, numai oameni care vor deveni activiști de partid. În orice sector de activitate vor lucra ca filozofi, ei trebuie să fie filozofi marxist-leniniști. Noi nu putem admite nici un alt fel de filozofie în România. Aceasta este valabil și pentru alte facultăți umanistice — și pentru economia politică generală, pentru istorie; noi nu putem să avem decît o singură istorie, o singură concepție despre istorie, materialismul dialectic și istoric; nici un fel de altă concepție nu poate exista în predarea istoriei. La fel trebuie să fie și la Facultatea de litere, care, între altele fie zis, nu trebuie să scoată scriitori, întrucît nu există în lume facultate de scriitori; scriitorul poate fi și un muncitor bun, și un medic bun, și un inginer bun care are de transmis un mesaj, care cunoaște viața și este înzestrat cu talent, este capabil să realizeze opere de artă. Noi trebuie să scoatem de la filologie profesori și toți cei care absolvă aceste facultăți trebuie să intre în învățămînt și numai cu aceste condiții trebuie admiși în facultăți.

Mă opresc aici și n-am să mă refer și la alte facultăți umanistice. Cred că este clar pe ce cale trebuie să mergem! Despre toate acestea am discutat de multe ori cu tovarășii de la învățămînt — am discutat și cu tovarășul Malița — dar de făcut s-a făcut puțin. Este timpul ca începînd din această toamnă să trecem la această organizare. Am făcut această digresiune, deoarece învățămîntul științelor sociale este strîns le-

gat cu învățămîntul de partid, ele trebuie să fie strîns unite și să se desfășoare după o singură concepție.

Legat de sarcinile care le punem în domeniul activității ideologice, este necesar, de asemenea, să luăm măsuri în vederea îmbunătățirii întregului nostru învățămînt de partid — și cel permanent, și cel seral, și alte forme pe care le avem. Totodată, este necesar să înțelegem că orice formă de învățămînt am avea, acesta nu poate înlocui adunarea generală care trebuie să joace rolul principal în organizarea activității membrilor de partid, în educarea comuniștilor.

Dacă am caracteriza mai general activitatea noastră ideologică și de propagandă, felul cum se răsfrînge ea în diferite sectoare ale vieții ideologice, culturale, am putea spune că în multe locuri și-a făcut loc o mentalitate de comoditate călduță, de îngăduință mic-burgheză, de lipsă de fermitate. Unii tovarăși consideră că dacă nu vor supăra pe nimeni vor dovedi că știu să lucreze cu oamenii și nu vor fi criticați, nu vor fi acuzați de nu știu ce fel de atitudine dogmatică sau rigidă, și că e mai bine să umblăm cu duhul blîndeții. Dar noi nu sîntem predicatori, tovarăși, noi sîntem comuniști ! Noi nu trebuie să umblăm cu duhul blîndeții, noi trebuie să criticăm principial, să nu jignim pe nimeni, dar a pune lucrurile clar în fața oamenilor nu înseamnă a jigni. A nu pune lucrurile clar în fața oamenilor înseamnă a le face și lor un prost serviciu, înseamnă a face un deserviciu și partidului, întregii noastre activități. Este timpul să punem capăt acestor stări de lucruri. Să introducem în întreaga noastră activitate ideologică spiritul de partid, spiritul clasei muncitoare, combativ, ferm ; nu pot fi făcute concesii de la politica partidului, de la principiile marxist-leniniste.

Este necesar să luăm măsuri serioase în domeniul muncii cultural-educative de masă. Cluburile muncitorești, căminele culturale au devenit nu atît instituții de educație, cît mai mult instituții de distracție — și aceasta fără un conținut educativ. Căci și distracția este, pînă la urmă, o cale de educație, dacă se face în mod corespunzător. Trebuie să înțelegem că în toate domeniile, tot ceea ce facem are un anumit țel și un anumit scop. Cluburile muncitorești, căminele culturale din sate trebuie să devină instituții de educație politică, socialistă a muncitorilor, a celorlalți salariați, a țărănimii, a tuturor membrilor societății noastre. Ele trebuie să acționeze, desigur, sub îndrumarea organizațiilor respective — a sindicatelor, celorlalte organizații, a consiliilor județene populare — dar în fond, toate acestea trebuie să-și desfășoare activitatea sub conducerea organelor de partid, de jos pînă sus. Organele de partid trebuie să exercite îndrumarea, controlul, să aprobe programul, să asigure realizarea lui.

S-a vorbit de cinematografie ; am avut o consfătuire și nu vreau să repet acum ceea ce am arătat atunci. Numai un singur lucru vreau să subliniez : trebuie să punem capăt importului de filme decadente din străinătate care introduc concepția burgheză, retrogradă. Lista importului de filme trebuie să fie aprobată în prealabil de organele competente de partid și de stat. Se impune, în același timp, să luăm măsuri ca cinematografia noastră să facă filme mai bune. Este necesar ca toate scenariile să fie în prealabil aprobate de organele de partid și de stat. Sînt de acord cu ce a spus aici tovarășul Baranga,

că pînă la urmă, cel care comandă opere de artă este clasa muncitoare, țărănimea, poporul nostru și deci trebuie ca scenariștii și regizorii să facă filme care corespund obiectivelor educației noastre comuniste. Filmul este un instrument de educație. Trebuie să punem capăt în acest domeniu concepțiilor liberaliste, mic-burgheze, anarhice.

La fel în teatru, trebuie să revizuim repertoriul pieselor străine. Sînt multe piese bune — și să le păstrăm — ca de altfel și filme, dar să scoatem toate piesele care nu corespund educației pe care noi vrem s-o dăm poporului nostru. Așa cum trebuie să nu se înceapă punerea în scenă a unei piese pînă cînd nu se aprobă de organele de partid și de stat. Eu aș apela la directorii de teatru, la artiștii comuniști: De ce joacă piese care nu corespund principiilor și eticii noastre? N-au și ei răspundere față de ceea ce joacă? În ilegalitate, tovarăși, am avut artiști progresiști, democrați, care au refuzat să joace anumite piese reacționare. Oare artiștii comuniști nu simt răspunderea pentru ceea ce joacă? Același lucru este valabil și pentru operă, operetă, pentru celelalte ansambluri lirice, în activitatea cărora sînt lipsuri serioase — și care trebuie să joace un rol mult mai important în educarea revoluționară a tineretului, a poporului nostru. În acest sens este necesar ca Secretariatul Comitetului Central, împreună cu organele de stat de specialitate, cu uniunile de creație să stabilească un program de elaborare a unor piese de teatru și a unor lucrări muzicale și coregrafice inspirate din lupta revoluționară, patriotică a poporului nostru, din construcția socialismului, care să contribuie la formarea conștiinței socialiste a maselor.

De asemenea, este necesar să revedem activitatea editorială. Nu mă refer la ceea ce se tipărește din scriitorii și poeții români. Și aici sînt lucruri de criticat, dar mă refer acum mai cu seamă la traduceri. Sînt cărți care se tipăresc în zeci de mii de exemplare și care fac apologia modului de viață burghez, chiar apologia crimei, în timp ce lucrări bune românești nu pot fi tipărite pe motiv că lipsește hîrtia. Ce educație facem noi? Ce fel de directori de edituri comuniști, ce fel de tipografi comuniști sînt aceia care culeg cărți cu asemenea mesaje? Noi în ilegalitate aveam tipografi care refuzau să tipărească, să culeagă anumite cărți. Ce fel de combativitate comunistă este aceasta? Ce fel de comuniști avem noi în edituri? Trebuie să luăm măsuri pentru a pune capăt stărilor de lucruri la care m-am referit, pentru a nu se mai edita, atît din literatura românească, cît și universală, decît lucrări care servesc educației maselor, creării omului nou. Totodată, trebuie să se scoată din librării tot ceea ce nu corespunde acestei orientări, să se revadă planul de tipărituri, să se oprească tipăriturile necorespunzătoare. De asemenea, va trebui să se pună mai multă ordine în modul de aprobare a listei traducerilor, a editărilor din limbi străine. Va trebui, desigur, să traducem și în viitor din literatura universală, luînd tot ce este bun, atît din literatura țărilor socialiste, cît și din literatura progresistă din toată lumea. Este multă asemenea literatură și avem nevoie de ea, trebuie să dăm posibilitate oamenilor noștri să cunoască tot ceea ce este valoros în literatura mondială — dar să nu aducem maculatură, să nu aducem literatură care otrăvește sufletul tineretului nostru.

Legat de aceasta se pune și problema activității Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă.

Desigur, analizînd activitatea Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă, se poate spune că în munca sa sînt și lucruri bune, dar această instituție nu a exercitat control corespunzător asupra sectoarelor de care are însărcinarea să se ocupe, nu a manifestat spirit de combativitate în îndrumarea politico-ideologică fermă a vieții cultural-artistice din țara noastră, a lucrat mai mult ca un organ administrativ. Trebuie să spunem că tovarășii din conducerea instituției, trimiși acolo de partid, nu s-au achitat bine de sarcinile lor. Președintele comitetului poartă răspunderea generală pentru activitatea instituției, iar fiecare membru al conducerii răspunde, la rîndul său, pentru domeniul de activitate ce i s-a încredințat în fața partidului, a societății. Este necesar să luăm măsuri atît pentru îmbunătățirea organizării comitetului, cît și pentru schimbarea concepției sale de muncă. Acest comitet trebuie să lucreze ca un organism de partid, să îndrume toată activitatea cultural-educativă, să exercite rolul principal în orientarea tuturor instituțiilor de artă, a întregii rețele culturale de masă. El trebuie să acționeze pentru crearea unei arte militante, socialiste, care să răspundă cerințelor educării maselor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar. Pentru a putea asigura îndeplinirea acestor sarcini este necesar să întărim conducerea comitetului cu activiști de partid; lucrătorii acestei instituții nu trebuie să fie simpli funcționari, ci activiști militanți, luptători fermi și neobosiți pentru înfăptuirea politicii culturale a partidului și statului nostru. În acest sens este necesar să luăm măsuri și pentru întărirea activității organizației de partid din cadrul comitetului, a întregii munci politice de pregătire marxist-leninistă a cadrelor din instituție. Este, de asemenea, necesar ca comitetele județene să ia măsuri pentru îmbunătățirea activității comitetelor de cultură și artă județene, pentru îndrumarea lor permanentă. Dată fiind importanța activității culturale în educarea comunistă a maselor, este necesară întărirea conducerii și îndrumării de către partid a întregii vieți cultural-artistice din țara noastră.

De multe ori am vorbit despre rolul școlii în educația și formarea tinerei generații. Se pare că pentru toți este clar acest lucru. Avem succese mari în dezvoltarea învățămîntului. Totuși, orientările și directivele stabilite de Comitetul Central n-au fost duse nici în acest domeniu pînă la capăt. Conducerea ministerului, rectoratele, comuniștii din învățămînt se mișcă greoi; unii au rețineri pentru că s-au obișnuit cu vechea mentalitate, și dacă cumva pătrunde producția în universitate sau dacă universitatea se apropie de producție cred că aceasta înseamnă încălcarea principiului universitar. În realitate, lucrurile nu stau așa! Prin legătura strînsă cu producția, universitatea va deveni cu adevărat o universitate a poporului! Atunci va fi mai bine legată de clasa muncitoare, de interesele generale ale societății!

Trebuie ca de la începutul anului viitor să facem o cotitură radicală în munca din învățămînt. Nu mă opresc mai mult asupra acestor probleme pentru că avem programată o ședință specială cu Consiliul învățămîntului superior și vom discuta atunci mai pe larg. Vreau doar să subliniez că trebuie să punem o dată capăt stărilor de lucruri negative, tărăgănării și speranței că poate lucrurile

se vor uita și vor rămîne așa cum au fost în trecut — pentru că există asemenea mentalitate. Trebuie o dată să lichidăm asemenea neajunsuri pentru că învățămîntul nostru superior nu progresează dacă nu-l legăm de producție, dacă studentul nu lucrează în producție în timpul studiului. Cu mai multă fermitate trebuie să luăm măsuri ca în liceele noastre și în școala noastră generală de 10 ani să introducem participarea elevilor la producție. Noi purtăm răspunderea pentru viitorul societății noastre și, ca atare, trebuie să lichidăm mentalitatea școlii generale, a liceului de cultură generală de a scoate absolvenți fără nici o specialitate. Ce fel de liceu este acesta care pregătește tineri cărora le e rușine de muncă ? Noi trebuie să avem un liceu care să educe tineretul nostru în spiritul muncii, să-l învețe să muncească în orice domeniu de activitate, pentru că orice muncă folositoare societății este o muncă de onoare ; în acest spirit trebuie să formeze școala noastră tineretul ! Toți elevii trebuie să lucreze în producție ! Numai așa vom avea un liceu care să contribuie cu adevărat la formarea tinerei generații pentru societatea socialistă și comunistă.

De o deosebită importanță sînt problemele legate de educația generală, politică și cetățenească a tineretului nostru. Vreau să spun de la început că noi avem un tineret bun, devotat patriei, cauzei socialismului. Vîrsta medie în multe întreprinderi este de 22—23 de ani, ceea ce oglindește rolul tineretului nostru în producția de bunuri materiale a societății. Un rol important joacă, de asemenea, tineretul în domeniul științei și culturii, în învățămînt și în alte sectoare ale vieții sociale. În marea lui majoritate tineretul se află pe poziții morale sănătoase. Partidul nostru dă o înaltă apreciere contribuției pe care tineretul nostru o aduce la construcția socialismului, rolului pe care îl are în viața noastră socială.

Nu putem însă trece cu vederea unele manifestări negative, chiar dacă este vorba de cazuri izolate. Tovarășul Malița a căutat să ne convingă că, deoarece asemenea manifestări sînt extrem de puține, că reprezintă un procent infim, nu trebuie să le dăm prea multă atenție. Dar atunci cînd ne referim la educația tineretului, cînd este vorba despre unele neajunsuri, nu putem să judecăm în procente. Noi nu admitem nici în producție, la piese, rebuturi, iar la oameni cu atît mai puțin. Iată de ce nu putem fi de acord cu felul acesta de a gîndi al conducerii Ministerului Învățămîntului. Noi trebuie să luăm toate măsurile ca fiecare tînăr să fie educat și pregătit pentru viață, să nu avem rebuturi de nici un fel. Este necesar să așezăm munca educativă pe principii sănătoase ; aceasta constituie sarcina principală a Ministerului Învățămîntului. În acest sens este necesar să reorganizăm și să îmbunătățim întregul sistem de predare a cunoștințelor politico-ideologice. Direcțiile educative și de științe sociale din minister sînt funcționărești, nu desfășoară activitate temeinică de îndrumare politică. De asemenea, predarea științelor sociale se desfășoară cu lipsuri mari. Consider că hotărîrea care s-a luat cu ani în urmă, cînd s-a diminuat, s-a redus predarea științelor sociale, a fost greșită. În afară de cîteva facultăți umanistice, științele sociale sînt tratate cu indiferență. Mulți din cei care predau științele sociale nu-și fac datoria. Noi trebuie să așezăm predarea științelor sociale pe o bază temeinică, să revedem planurile de învățămînt și programele

de studiu, să mărim numărul de ore și să facem ca științele sociale să se predea în toți anii de studii. Trebuie să introducem obligatoriu examenul de științe sociale ca examen de bază, fără de care nici un student nu poate absolvi facultatea. În societatea noastră socialistă nu poate deveni inginer cineva care nu are temeinice cunoștințe ideologice comuniste. Trebuie de urgență să punem un colectiv să lucreze, astfel ca pînă la toamnă să reorganizăm și să revedem complet toată problema predării științelor sociale. Aceasta constituie o problemă esențială în formarea specialistului nostru de mîine.

Cadrele care predau științele sociale trebuie să fie în fond activiști de partid, selecționați, recomandați de organele de partid. Să introducem obligația activiștilor de partid cu munci de răspundere — fie că au sau nu titlu de profesor — de a preda la catedrele de științe sociale.

Comitetele județene ca și Secretariatul Comitetului Central al partidului nostru trebuie să preia în întregime sub conducerea și îndrumarea nemijlocită întreaga activitate educativă și în general întregul proces de desfășurare a învățămîntului. Nu se poate separa procesul de predare a cunoștințelor profesionale de întregul proces educativ; acesta constituie un tot unitar. Trebuie, de asemenea, să revedem sistemul de învățămînt politic pentru cadrele didactice de toate gradele, sistemul de informare politică, care nu sînt întotdeauna bine organizate și nu au eficiența dorită. Toți profesorii, toți învățătorii trebuie să fie și specialiști și educatori; dacă nu îndeplinesc ambele condiții, nu pot fi promovați în aceste funcții.

S-a vorbit aici de rolul Uniunii Tineretului Comunist, al Asociațiilor studențești, al Organizației pionierilor. Consider că va trebui să luăm măsuri serioase pentru a aduce îmbunătățiri substanțiale în activitatea U.T.C., a Asociațiilor studențești și a Organizației de pionieri. Aceste organizații trebuie să fie mai îndeaproape îndrumate și conduse de organele de partid, trebuie întărite cu cadre recrutate din rîndurile clasei muncitoare, cu spirit revoluționar, cu spirit muncitoresc, pentru ca într-adevăr să răspundă cerințelor pe care le pune partidul în fața lor, în munca de educare a tineretului.

În același timp, trebuie să facem ca toate organele și organizațiile de partid să considere munca de educare a tineretului ca o sarcină de prim ordin, permanentă, de ea depinzînd viitorul societății, al națiunii noastre socialiste. Este necesar să punem un mai mare accent pe cunoașterea de către tineret a trecutului de luptă al partidului și poporului. Să prezentăm permanent stările de lucruri din trecut, să reamintim cum a trăit clasa muncitoare, tineretul în trecut, pentru că numai așa tinerii vor putea să înțeleagă mai bine realizările de astăzi, condițiile pe care le au. Nu trebuie să uităm că tineretul nostru s-a născut în alte condiții și unii consideră că lor li se cuvine totul, că numai societatea are obligații, iar ei nu au față de societate nici o obligație. Trebuie, de asemenea, să punem un accent mai mare în propaganda noastră pe înfățișarea stărilor de lucruri din lumea capitalistă, pentru că trebuie să recunoaștem că în unele cazuri realitățile de acolo au fost puțin înfrumusețate. Tot vorbind despre importul de mașini din străinătate și apreciind că o mașină sau o instalație sînt bune, s-a uitat că dacă mașina este bună — deși este făcută tot de muncitor

și de inginer — nu înseamnă că este bună și orînduirea capitalistă. Noi trebuie să înfățișăm permanent tineretului asuprirea și exploatarea, nedreptățile economico-sociale, greutățile pe care le au tinerii, oamenii muncii din orînduirea capitalistă. Să oglindim mai larg în propaganda noastră lupta oamenilor muncii din țările capitaliste împotriva claselor exploatatoare, împotriva politicii de asuprire, împotriva colonialismului și neocolonialismului, a politicii imperialiste de forță și dictat, de agresiune și amenințare cu un nou război mondial. În acest scop trebuie să luăm măsuri serioase, să întocmim un program special de educare a tineretului în spirit militant.

Trebuie să dezvoltăm la tineretul nostru dragostea față de muncă. Fiecare să înțeleagă că în orice domeniu de activitate este necesar să-și aducă contribuția la dezvoltarea societății noastre. Să luăm măsuri hotărîte ca nimeni să nu poată trăi fără a participa la activitatea productivă. Să combatem, de asemenea, mentalitatea acelor părinți care dintr-o grijă exagerată, prost înțeleasă, țin copiii acasă, îi întrețin fără muncă, îi ajută să nu se încadreze în activitatea socială. Aceasta este o mentalitate înapoiată, micburgheză. Față de o asemenea mentalitate trebuie să luăm poziție publică, să facem din ea o problemă a întregii societăți. Întregul nostru tineret trebuie să se încadreze, să participe la muncă.

Este necesar să fie combătute cu mai multă fermitate concepțiile mistice, înapoiate. Problema combaterii misticismului trebuie să facă parte din întreaga activitate politico-educativă a partidului, a U.T.C.-ului, a organizațiilor noastre. În lupta împotriva concepțiilor înapoiate, a influențelor modului

de viață burghez, a tot felul de manifestări retrograde trebuie să acționeze munca politică, organizațiile obștești, opinia publică. Problema educației ateiste este o problemă de lungă durată, care cere o activitate continuă, permanentă. Să înarmăm științific clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea, tineretul, pe toți cetățenii patriei, cu concepția materialist-dialectică despre lume și viață. De asemenea, trebuie să ne preocupăm de a educa tineretul nostru în spiritul prieteniei între toți tinerii, indiferent de naționalitate, în spiritul solidarității internaționale cu tineretul muncitoresc, revoluționar din toată lumea, atît din țările socialiste cît și din celelalte țări, în lupta împotriva imperialismului, pentru socialism, pentru pace. Educația patriotică și internaționalistă să constituie un tot unitar. Nu trebuie să scăpăm nici un moment din vedere necesitatea educării tineretului nostru în spiritul dragostei față de patrie, al hotărîrii de a fi gata în orice moment să apere cuceririle revoluționare, independența și suveranitatea patriei noastre socialiste. Aș dori să adresez tinerilor comuniști, întregului tineret, chemarea de a fi întotdeauna în primele rînduri ale luptei împotriva vechiului, a asupririi naționale, pentru libertate, dreptate și echitate socială. Astăzi, cînd în România se construiește noua orînduire socială, tinerii trebuie să fie în primele rînduri pentru înfăptuirea politicii marxist-leniniste a partidului nostru, pentru făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate, pentru victoria comunismului. Ei înșiși, tinerii, trebuie să acționeze cu toată fermitatea pentru lichidarea tuturor neajunsurilor din activitatea educativă; organizațiile lor trebuie să devină colective de luptă pentru educarea comunistă. Numai

așa tineretul nostru, luîndu-și — ca să spun așa — soarta în propriile mîini și acționînd sub conducerea partidului, de pe poziții comuniste, își va aduce contribuția la dezvoltarea societății noastre.

S-a vorbit aici de uniunile de creație. Noi am avut multe întîlniri cu tovarășii din domeniul literaturii și artei. S-au realizat și multe lucruri bune, deși mai sînt și neajunsuri. După cum se știe, nu o dată am apreciat realizările din acest domeniu și, în special, recent, cele închinate aniversării semicentenarului partidului. Dar nu putem să nu menționăm și cu acest prilej existența unor lipsuri și în acest sector de activitate. Linia trasată de Congresele al IX-lea și al X-lea constituie, cred, o orientare foarte clară pentru activitatea uniunilor noastre de creatori. Încă la Congresele al IX-lea și al X-lea am precizat ce dorim noi de la scriitori, de la ceilalți oameni de artă, de la uniunile de creație, cui trebuie să servească arta, care trebuie să fie izvorul ei de inspirație. Astăzi n-aș putea decît să repet același lucru, de aceea le recomand tovarășilor să citească pasajele din documentele acestor congrese, cît și cuvîntarea ținută la ultima întîlnire cu creatorii de artă pentru că acolo am spus tot ceea ce aș dori să spun și astăzi. Noi vrem ca arta și literatura să fie puse în slujba poporului, să se scrie și să se creeze pentru clasa muncitoare, pentru țărănime, pentru intelectualitate, pentru toți oamenii muncii. Sîntem pentru diversitate de stiluri și forme în creația literar-artistică. Dar, așa cum am spus și mai înainte, concepția, ideologia trebuie să fie una singură — ideologia și concepția revoluționară a clasei muncitoare. Arta trebuie să servească unui singur scop: educației socialiste, comuniste. În acest sens sîntem

pentru cea mai largă libertate de creație, pentru cea mai largă exprimare a imaginației, dar în spiritul concepției noastre despre lume și viață. Cred că este clar! Nu este nimic nou, ci trebuie să se înțeleagă mai profund hotărîrile congreselor partidului nostru — și pe această linie să se acționeze.

Aș dori însă să mă refer la comuniștii din aceste uniuni. Oare pentru ei nu există obligația de a traduce în viață linia partidului? Hotărîrile congreselor partidului și ale Comitetului Central nu sînt obligatorii și pentru ei? Cred că da. Chiar în condițiile cînd partidul era în ilegalitate, comuniștii, precum și celelalte elemente democratice din societățile literare sau artistice luau poziție și militau pentru o artă avansată. Cu atît mai mult comuniștii au obligația să ia astăzi o poziție militantă. Comunistul este obligat, atît în cadrul Uniunii scriitorilor, al Uniunii compozitorilor, al Uniunii artiștilor plastici, în celelalte uniuni de creație să înfăptuiască linia partidului, să lupte și să realizeze el însuși opere literar-artistice care să contribuie la ridicarea conștiinței socialiste a maselor, care să militeze pentru realizarea liniei politice a partidului nostru. Trebuie să ne gîndim foarte serios, tovarăși, asupra acestui lucru! De dragul libertății de creație noi nu putem închide ochii, nu vom admite să se scrie orice fel de literatură. Nu vom admite nici un fel de literatură care ar putea dăuna educației socialiste a poporului nostru. Nu înțelegem și nu putem accepta nici un fel de libertate pentru creațiile inspirate din concepțiile străine de ideologia clasei muncitoare. În România pot fi acceptate numai arta și literatura care stau pe poziția clasei muncitoare, care servesc poporului, socialismului, națiunii noastre. *(Aplauze*

vii). Este necesar — așa cum am mai subliniat — ca organele noastre de partid, la toate nivelele, să-și exercite rolul de conducător și îndrumător al acestor sectoare de activitate. Critica literar-artistică trebuie să fie critică comunistă, gazetele și revistele literare trebuie să fie în întregime comuniste. Nu trebuie să admitem nici un fel de critică ce încearcă să promoveze concepții estetice retrograde. Presa este un instrument al partidului și trebuie să servească răspîndirii politicii partidului în toate domeniile de activitate — inclusiv în cel literar și artistic. Aceasta este cu atît mai mult valabil cînd vorbim de presa politică. Cred, în general, tovarăși, că și în domeniul presei — atît celei literare, cît și al presei în general — trebuie să luăm un șir de măsuri împotriva oricărui spirit liberalist care lasă posibilitatea să apară concepții ce nu servesc educației socialiste și comuniste.

Consider că este necesar să punem mai rapid ordine la radio și televiziune. Mă așteptam ca tovarășul Bujor Sion să spună ceva mai clar lucrurilor pe nume aici, cu atît mai mult cu cît acum cîteva zile am discutat cu el foarte pe larg despre lipsuri și despre ceea ce trebuie făcut la televiziune. Cînd am hotărît ca tovarășul Bujor Sion să fie trimis la televiziune, l-am trimis acolo ca membru al Comitetului Central, ca activist de partid, pentru a pune ordine. Noi nu putem să admitem ca radioul și televiziunea să transmită emisiuni care prin conținutul lor nu contribuie activ la educația comunistă, patriotică, revoluționară a tineretului, a poporului nostru. Din păcate trebuie să spunem că multe piese, filme, programe muzicale și satirice, transmise la radio și televiziune, au promovat concepții retrograde, influențe ale culturii decadente. Este necesar să luăm măsuri hotărîte pentru a pune capăt neajunsurilor care continuă să se mai manifeste în programele de radio și televiziune, să facem ca această instituție să servească, prin întreaga sa activitate, educației socialiste a maselor. Trebuie să fie bine ales întreg repertoriul televiziunii : filmele, piesele de teatru, muzica, poeziile. Trebuie să-și găsească loc într-o măsură mai mare muncitorul în emisiunile de televiziune și radio. Să ascultăm și conferințe ținute de muncitori — sînt convins că vor fi primite bine de clasa muncitoare, de poporul nostru și vor servi foarte bine cauzei socialismului. *(Aplauze prelungite).* Trebuie să înțelegem că noi facem un rău acelor tovarăși cărora le admitem să se prezinte cu lucrări confuze, superficiale ; făcîndu-le concesii de această natură nu-i ajutăm, ci impietăm chiar asupra educației și poziției lor. Dacă spunîndu-le deschis părerea noastră critică se vor supăra inițial, pe moment, o să le treacă, deoarece supărarea în general trece, și se vor convinge pînă la urmă că noi am avut dreptate, că aceasta servește cauzei socialismului și comunismului.

Noi apreciem mult aportul oamenilor noștri de cultură, contribuția pe care înaintașii au dat-o la dezvoltarea culturii noastre. Vom sărbători în curînd 150 de ani de la nașterea lui Vasile Alecsandri și vrem să-i dăm o atenție deosebită, considerîndu-l ca unul din predecesorii de mare valoare literară, militant pentru limba română și pentru dezvoltarea națiunii noastre. Noi dăm o înaltă apreciere și lui Eminescu, și lui Goga — ca scriitor, pentru că îl criticăm și va trebui să-l criticăm din punct de vedere politic și filozofic — lui Rebreanu și altor mari scriitori și poeți. Apreciem și trebuie să folosim tot

ceea ce este valoros, bun în trecutul nostru, dar trebuie să pretindem ca astăzi să se creeze de pe pozițiile noastre comuniste.

Se pune foarte serios problema introducerii și la televiziune și la radio a spiritului muncitoresc, a principialității revoluționare, comuniste în întreaga activitate. Doresc ca tovarășii care de curînd au fost trimiși acolo să acționeze serios în vederea realizării acestor hotărîri și indicații ale conducerii noastre de partid și de stat. Este necesar să ne gîndim și la pregătirea cadrelor de la televiziune și radio, în general la formarea cadrelor din presă, pentru că am slăbit preocuparea noastră de pregătire a cadrelor de gazetari comuniști. Unii au considerat că dacă un tînăr vine cu o diplomă de la nu știu ce facultate, a devenit, automat, ziarist. Trebuie să acționăm și aici în spirit comunist; gazetarul din presă trebuie să fie luptător comunist, trebuie să fie activist de partid în acest domeniu de activitate. În vederea pregătirii cadrelor noi de gazetari — cît și pentru perfecționarea celor existente — trebuie să reînființăm școlile politice de gazetari pentru toate domeniile de activitate.

Vorbind mai general se impune să începem cu educarea comunistă a tuturor celor pe care îi punem să facă educație comunistă altora; să nu punem pe nimeni în această activitate pînă nu ne convingem că el însuși are educația necesară și este în stare să o predea, să asigure răspîndirea concepției noastre în întreaga sa activitate.

Tovarăși,

Așa cum am mai arătat, activitatea ideologică, politică și cultural-educativă constituie una din sarcinile centrale ale întregului nostru partid. Tot ceea ce am realizat bun în această privință — și avem, după cum am spus multe rezultate bune — se datorește muncii organelor și organizațiilor de partid, a comuniștilor care lucrează în acest sector. Așa cum, de asemenea, toate lipsurile, neajunsurile și greșelile din acest domeniu sînt, la rîndul lor, greșeli și neajunsuri ale activiștilor de partid, ale comuniștilor care lucrează pe acest tărîm. Și cu acest prilej, doresc încă o dată să menționez înalta apreciere pe care conducerea partidului o dă activității depuse de comitetele județene de partid, de organizațiile de partid și de stat, de comuniștii care lucrează în acest domeniu, aportului lor la educarea socialistă a maselor. Dar, subliniind aceste lucruri, nu putem să nu ne oprim asupra neajunsurilor care mai dăinuie. Trebuie spus, în acest sens, că în activitatea comitetelor județene de partid, a organizațiilor de partid s-au manifestat neajunsuri; ele nu au asigurat o îndrumare și un control temeinic, lăsînd uneori această muncă numai pe seama tovarășilor care se ocupă nemijlocit de ea.

Mă așteptam ca secretarii cu propaganda care au vorbit aici să se refere mai mult la aceste lucruri. Este o realitate că multe comitete județene nu conduc și nu se ocupă în fapt de activitatea ideologico-educativă, au lăsat această sarcină în seama cabinetelor de partid, a unor organisme și comitete speciale, ea neconstituind o problemă centrală a activității de partid. Or, conducerea activității ideologice-educative, de ridicare a conștiinței socialiste a oamenilor muncii este o îndatorire principală a organelor și organizațiilor de partid și această activitate nu se poate desfășura decît sub conducerea nemijlocită și permanentă a organelor și organizațiilor de partid.

Ați auzit aici pe cîțiva tovarăși care s-au ocupat și se ocupă acum de problemele activității ideologice la Comitetul Central; au vorbit pe larg unii dintre tovarăși și despre neajunsurile din acest domeniu de activitate și despre lipsurile pe care le-au avut ei în muncă. Eu nu pot să nu fiu de acord cu tovarășul Trofin care i-a atras atenția tovarășului Iliescu că nu ne putem limita la a spune că, în spiritul muncii colective, trebuie să ne facem toți autocritica, că ne privește pe toți și să luăm măsuri să îndreptăm activitatea. Tovarășul Iliescu a lucrat cîțiva ani la tineret — pînă acum cîteva luni. El a activat în trecut și la Secția de propagandă, a fost și șeful secției. Numai de a vorbi la general că trebuie să educăm tineretul, nu se poate! Tovarășul Iliescu are și el o răspundere pentru lipsurile care s-au manifestat în organizarea activității în rîndul tineretului. În această activitate s-a introdus un spirit „intelectualist", funcționăresc, de neglijare a tineretului muncitoresc, de nesocotire a rolului său — și aceasta în timpul cînd tovarășul Iliescu a condus munca. Și atunci cînd dezbatem o problemă de asemenea importanță nu se poate ca un tovarăș care este în conducerea partidului, care a răspuns de un sector de activitate să vorbească despre ea ca și cum nici n-ar fi trecut pe acolo. Ce valabilitate mai are atunci teza noastră că pînă la urmă seriozitatea unui comunist constă în felul cum știe să-și analizeze propria activitate?

La fel tovarășul Ilie Rădulescu — care lucrează de mult în propagandă, este șeful Secției de propagandă, a spus lucruri banale, a vorbit superficial. Or, în propaganda noastră, în secția Comitetului Central s-a introdus, de asemenea, un spirit „intelectualist", funcționăresc; spiritul clasei muncitoare e slab în

activitatea secției noastre de la Comitetul Central. Aceasta este o cauză a stărilor de lucruri negative în propaganda noastră, a lipsei de fermitate, de combativitate muncitorească, revoluționară, a tocirii spiritului militant. Am creat o Comisie ideologică, avem și alte comisii și organisme colective pentru munca ideologică, dar ele n-au fost folosite și nu sînt folosite suficient, deși eu consider că ele ar putea într-adevăr să aducă un aport substanțial la dezbaterea și rezolvarea problemelor din acest domeniu de activitate.

Este adevărat că noi am discutat aceste probleme de multe ori în Secretariatul Comitetului Central și, în treacăt, chiar în Comitetul Executiv, dar ne-am mulțumit să discutăm și nu am trecut la măsurile organizatorice care să asigure înfăptuirea în viață a celor discutate și hotărîte. Din acest punct de vedere, trebuie să spun că și Secretariatul Comitetului Central are o anumită parte de vină pentru faptul că nu a organizat, nu a controlat, nu a urmărit felul cum se transpun în viață cele ce au fost stabilite. Dar, vorbind despre aceasta, nu se poate trece cu vederea că de activitatea ideologico-educativă s-au ocupat și se ocupă diferiți tovarăși din conducerea partidului, care au răspunderea nemijlocită și care trebuie să-și analizeze în mod serios felul de a munci, să tragă concluzii corespunzătoare pentru viitor, să-și îmbunătățească activitatea în vederea aplicării ferme în viață a liniei generale și a hotărîrilor partidului.

Pornind de la rolul important pe care îl are munca ideologică și educativă în societatea noastră este necesar să luăm măsuri pentru lichidarea rapidă a tuturor neajunsurilor, pentru ca această muncă să devină o preocupare centrală a întregii activități de

partid. În organele și în organizațiile de partid trebuie să se dezbată periodic problemele muncii ideologice, politice și cultural-educative de masă. Organele de partid trebuie să analizeze sistematic activitatea pe care o desfășoară organizațiile și instituțiile cu caracter propagandistic și cultural-educativ, precum și a comuniștilor care lucrează în cadrul acestora. Sarcini deosebite revin organizațiilor de partid, comuniștilor care lucrează în instituțiile de propagandă, educație și informare în masă, în uniunile de creație și în instituțiile de cultură și artă. Aceste organizații de partid trebuie să desfășoare o activitate intensă pentru a imprima în colectivele respective, în munca instituțiilor și organizațiilor unde activează, un spirit profund partinic, revoluționar, combativ în vederea promovării ferme a ideologiei partidului nostru în toate acțiunile pe care le întreprind, în desfășurarea întregii educații politice și a vieții cultural-artistice din țara noastră. În întreprinderi, la sate, în instituții, organizațiile de partid trebuie să acționeze pentru conducerea și îndrumarea unitară a activității politico-educative desfășurate atît pe linie de partid, cît și de către organizațiile sindicale, de tineret, de femei, de către celelalte organisme cu atribuții în acest domeniu, orientînd întreaga această activitate în direcțiile majore ale educației comuniste a maselor. Este necesar ca cel puțin o dată pe an comitetele județene să facă o analiză temeinică, în plenul lor, a muncii politico-ideologice și cultural-educative și să ia măsurile corespunzătoare pentru îmbunătățirea continuă a conținutului acestei activități.

Desigur, în întreaga muncă de partid și în toate domeniile de activitate, în centrul muncii de educație trebuie să stea hotărîrile congreselor partidului, ale Comitetului Central, documentele de partid și de stat. Acestea reprezintă pentru România marxism-leninismul creator și trebuie să constituie baza întregii educații pe care o facem în toate domeniile de activitate. Pentru a ușura studiul politicii partidului nostru de către toți comuniștii, de către oamenii muncii va trebui să edităm culegeri sintetice, pe probleme, conținînd pasaje din documentele de partid grupate astfel încît să ofere o imagine clară a orientării ideologice a partidului nostru în principalele domenii de activitate, în legătură cu principalele aspecte ale vieții sociale interne și situației internaționale. De asemenea, vor trebui elaborate noi lucrări teoretice, sub îndrumarea directă a Secretariatului C.C. al P.C.R., care să dezvolte tezele de bază ale politicii și ideologiei marxist-leniniste ale partidului nostru. În fond, ceea ce noi discutăm astăzi sînt probleme izvorîte din hotărîrile Congreselor al IX-lea și al X-lea ale partidului. Ceea ce este nou, însă, este faptul că punem cu toată hotărîrea problema luării măsurilor necesare pentru înfăptuirea în viață a acestor hotărîri, că trecem la organizarea pe baze noi a muncii din acest sector de activitate. În realizarea acestor sarcini principalul este, după părerea mea, luarea măsurilor organizatorice, asigurarea îndrumării și controlului permanent. Legat de aceasta, consider că va trebui să ne gîndim ca, în viitor, să aducem și anumite îmbunătățiri în felul de promovare a activiștilor de partid, în sensul ca nimeni să nu mai poată fi promovat în munca de partid fără a fi lucrat nemijlocit în producție, în specialitatea lui, și numai după un stagiu de producție, după ce cunoaște viața, realitățile să poată fi promovat în munca de activist de partid ; totodată

acesta să fie obligat de a menține permanent legătură cu viața, cu clasa muncitoare, cu producția. Numai așa vom crea activiști revoluționari, comuniști, legați prin toate firele de clasa muncitoare, de popor, luptători hotărîți pentru cauza socialismului și comunismului.

Am ascultat astăzi pe mulți tovarăși care au luat cuvîntul aici. Aș putea spune că s-au evidențiat în mod deosebit, în primul rînd, acei tovarăși care sînt mai legați de viață — fie că vin din producție direct, fie că lucrează mai aproape de producție — prin felul mai real, mai principial, comunist în care au pus problemele. În general, apreciez că discuțiile de aici au evidențiat că pentru activul nostru de partid în domeniul ideologic, pentru întregul nostru partid, pentru întregul nostru popor, problemele educării marxist-leniniste, comuniste, ale activității ideologice, prezintă o deosebită importanță, că măsurile stabilite de Comitetul Executiv sînt aprobate ca măsuri de însemnătate deosebită pentru activitatea viitoare a partidului.

Am auzit aici pe unii tovarăși că s-ar fi exprimat unele temeri de întoarcere la trecut. Nu știu ce au înțeles sau ce înțeleg acei care au asemenea temeri. În primul rînd nu ne putem întoarce la trecut, deoarece tocmai despre acest trecut am vorbit pînă acum, îl criticăm și sîntem hotărîți să nu mai admitem asemenea stări de lucruri. Deci la trecutul acesta nu numai că nu ne putem întoarce, dar vrem să-l lichidăm. Așa cum nu este vorba de întoarcere la laturile negative ale unui trecut mai îndepărtat, la abuzuri, la ilegalități. Asemenea stări de lucruri au apus și nu mai pot fi admise, nu vor fi admise în societatea noastră. Deci, nu văd de ce ar trebui

să existe îngrijorare la cineva în legătură cu aceasta. Noi dezbatem astăzi măsurile necesare ridicării nivelului ideologic, politic, măsurile pentru formarea omului nou, constructor al socialismului și comunismului, a omului care să acționeze în mod conștient, stăpîn pe destinele sale, pentru făurirea societății socialiste. Aceasta presupune întărirea spiritului de răspundere al fiecărui membru al societății, respectarea normelor de conviețuire socială, întărirea disciplinei și ordinii sociale. Legalitatea socialistă presupune atît neadmiterea abuzurilor și ilegalităților, cît și respectarea legilor, a disciplinei și ordinii sociale. Numai în măsura în care vom acționa pentru ca să asigurăm respectarea legilor, a disciplinei sociale în toate domeniile de activitate, vom putea spune că, într-adevăr, ne facem datoria de comuniști. Nu putem admite nici anarhie, nici indisciplină! Acestea sînt incompatibile cu societatea socialistă pe care noi o făurim, cu acțiunea conștientă a omului în făurirea destinului său. Deci, nu este vorba de întoarcerea la nici un fel de trecut, ci este vorba de a deschide o cale mai largă spre viitor, calea spre viitorul comunist al poporului nostru. *(Aplauze puternice).*

Pentru a merge înainte spre comunism este necesar să îndepărtăm din drum tot ceea ce ne poate crea greutăți, atît în dezvoltarea forțelor de producție, în perfecționarea relațiilor de producție, cît și în ridicarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii, în formarea omului nou. Măsurile pe care le luăm în domeniul activității ideologice și educativ-culturale vor marca fără îndoială un moment important în lichidarea rămînerii în urmă în acest domeniu, în îmbunătățirea activității ideologice care va trebui

să contribuie la transformarea conștiinței comuniste într-o uriașă forță revoluționară a societății noastre.

Vor fi amarnic dezamăgiți acei comentatori străini care încearcă să vadă în aceste măsuri expresia unei slăbiri a societății noastre socialiste sau a partidului nostru, cît și acei care scriu că se va recurge la măsuri administrative în activitatea ideologică. Nu, domnilor, măsurile pe care le luăm pentru ridicarea rolului activității educative sînt o dovadă a forței orînduirii noastre socialiste, a tăriei și unității partidului nostru comunist! *(Aplauze).* Greșiți, domnilor, și nu înțelegeți ce înseamnă muncă ideologică marxist-leninistă, care nu se poate duce cu măsuri administrative, ci numai prin educație, prin promovarea fermă a principiilor clasei muncitoare despre lume și viață. Desigur, vor fi luate măsuri, dar acestea vor fi măsuri de eliminare din activitatea noastră a lipsurilor de care am vorbit, acestea sînt măsuri politice, sînt măsuri de partid și ele sînt chemate să contribuie la unirea tuturor eforturilor pentru asigurarea mersului nostru înainte. *(Aplauze puternice).* Sîntem hotărîți să facem totul ca mijloacele de educație ale societății noastre să servească acestui scop, cel mai uman și cel mai democratic scop din lume — făurirea societății comuniste. *(Aplauze).*

În încheiere doresc să exprim convingerea conducerii noastre de partid că toate organele și organizațiile de partid, toți comuniștii, începînd cu cei care ocupă munci de conducere, nu vor precupeți nici un efort pentru realizarea hotărîrilor partidului. Dezbaterile care urmează să aibă loc în toate organizațiile de partid vor exercita fără îndoială o puternică influență pozitivă asupra întregii activități educative. Astfel, plenara Comitetului Central, va putea face bilanțul dezbaterilor din partid și va putea adopta hotărîri care să corespundă părerilor tuturor comuniștilor. Aceste dezbateri și plenara vor contribui la creșterea rolului conducător al partidului, la întărirea unității sale organizatorice, politice și ideologice; ca urmare, partidul își va putea îndeplini și mai bine misiunea sa față de națiunea noastră socialistă, față de cauza socialismului în lume, a luptei antiimperialiste, față de cauza colaborării între popoare și a păcii mondiale. *(Aplauze puternice, prelungite).*

Apărut — iulie 1971

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic
„Casa Scînteii", Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România